

28. julij 2000

številka 18

SOBOŠKE

GLASILO MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA

Vesele počitnice!

Na otvoritveni dan Soboških dnevov 2000 je bilo osrednje mestno križišče zaprto, ulice v središču mesta pa poleg odra prizorišče zanimivega dogajanja. Najmlajše in njihove starše je v Slovenski ulici navduševal klovn, ki pa ni imel tradicionalnega kiselkastega, ampak obraz z nasmehom in značilnim velikim nosom ter prevelikimi čevlji, kar pa ga ni oviralo pri vratomnih pozah, s katerimi je osrečeval otroke.

Letošnji Soboški dnevi

Od 24. junija do 14. julija so v 36 predstavah za različne okuse in starosti v Murski Soboti na letošnjih Soboških dnevih gostovali nastopajoči iz 13 dežel. Nekaj smo jih uspeli videti in posneti na fotografije, ki jih objavljamo za vse tiste, ki se niso odzvali vabilu na prireditve. Med njimi so gotovo prebivalci ob ulici Štefana Kovača, ki sta jim nočni hrup in zgodnje jutranje čiščenje onemogočala spanje. Preglasno ozvočenje na glavnem odru, ki je bil na južni strani gradu, pa jih je tako seznanjalo z glasbenim dogajanjem, četudi si morda kakšnega koncerta niso želeli slišati. Sicer pa je prireditev za obiskovalce zastoj, in tako ni, da bi prigo-varjali izboru, saj je bil dober, posebno tisti del na grajskem dvorišču, za katerega bi želeli, da bi bil v prihodnje edino prizorišče dogajanja, saj bo tako manj trpela zamaškov polna trava na jasi soboškega parka, ki jo je dodobra požgala tudi letošnja suša in si bo stežka opomogla. Kakor tudi občani, ki se bojimo, da bi čez vse poletje razpotegnjeni Soboški dnevi slabo vplivali na neprespane ljudi na delovnih mestih brez počitnic.

Odraslim je svoj slavnostni nagovor, tokrat na prireditvenem odru sredi Murske Sobote in ne na ploščadi pred gradom, namenil župan mestne občine Anton Slavic. Govoril je tudi o prazniku državnosti in aktualnem dogajanju na slovenski politični sceni, predvsem pa o letošnjih Soboških dnevih.

Za ozvočenje sta na Soboških dnevih 2000 skrbela Željko Marušič in Jože Ružič, za mešalno mizo pa sta glavni organizatorki zdaj že tradicionalne kulturne manifestacije: Brigita Perhavec (v mestni upravi skrbi za kulturo in dejavnost mladih) in Duša Škof (režiserka, ki ureja tudi koledar prireditvev pri Zvezi kulturnih društev Murska Sobota). V njuni družbi je tudi Maša Šiftar, napovedovalka programa, in (gotovo po naključju) mestni svetnik Ernest Ebenšpanger ter neznani mladenič v belem s kapo.

Pihalni orkester Murska Sobota pod vodstvom Ernesta Lukača je nastopil s solistom.

Ob zvokih Hobby Brass Banda so zapele uglašene pevke dekliškega zbora Belcanto pod vodstvom Gabriele Bratina.

Glasilo SOBOŠKE NOVINE izdaja MESTNI SVET

Ustanovitelj je MESTNA OBČINA MURSKA SOBOTA
Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota

Izdajateljski odbor: Anton SLAVIC, Ernest EBENŠPANGER,
Drago PERTOCI, Jožef RECEK, Darko RUDAŠ, Drago ŠIFTAR,
Franc WEINDORFER, Franc ZVER in Vili ŽIZEK

Odgovorna urednica: Brigita BAVČAR

Oblikovna zasnova naslovnice: Franc MESARIČ

Fotografije: Jože POJBIČ

Jezikovni pregled: Marjan MAUČEC

Grafična priprava in tisk: TISKARNA KLAR Murska Sobota

Fotografija na naslovnici: Jože POJBIČ

Naklada: 7000 izvodov

Soboške novine prejemajo gospodinjstva
v mestni občini brezplačno.

Sejna soba krajevne skupnosti Rakičan v gradu je bila zapolnjena do zadnjega kotička in skorajda pretesna za dve snemalni ekipi, ki sta pri vratih spremljali dogajanje na 16. seji Mestnega sveta Mestne občine Murska Sobota. Med trinajstimi točkami dnevnega reda je predsedujoči Rudolf Horvat po ugotovitvi navzočnosti in potrditvi zapisnika 15. seje svetnike seznanil z ustanovitvijo konzorcija občin severovzhodne Slovenije in gospodarske družbe za realizacijo projekta termične obdelave trdih odpadkov in deponiranje le-teh po sežigu. Študija - s po petdeset odstotki podprta s strani Ministrstva za okolje in prostor ter občin od Lendave do Trojan - je bila narejena za 48 milijonov tolarjev, odgovorila pa je na tri bistvena vprašanja:

1. Realizacija projekta termične obdelave je možna v sodelovanju s Talumom, d.d., Kidričevo, ki ima ustrezno infrastrukturo opremljeno zemljišče za objekt sežigalnice ter odlaganje odpadkov po sežigu na obstoječem odlagališču, ki zadošča za 30 let.
2. Stroški izgradnje objektov termične obdelave odpadkov in deponije, vključno s stroški izgradnje pretovornih postaj na tirih slovenskih železnic in transportnimi sredstvi, so ovrednoteni na 25 milijard SIT.
3. Izhodiščna cena termične obdelave odpadkov in odlaganja preostankov po sežigu, vključno s stroški transporta od pretovornih postaj do sežigalnice, znaša 17.864 tolarjev na tono odpadkov.

Boris Sovič, mariborski župan, bo vodil družbo, za katero so posebej zainteresirani tudi v Velenju. Vsaka občina naj bi imela člana po območnem kriteriju, pogoj pa je 60 odstotkov vključenih prebivalcev občin s tega območja. Kaj pomeni to za odlagališče v Puconcih, ki je vzorčen primer in pripravljen za izvedbo, je odvisno od soinvestiranja matične občine. Puconska bo težko zmogla sama 1,9 milijarde vreden projekt, zato pričakuje 65 odstotkov nepovratnih sredstev.

Poletna seja v rakičanskem gradu

Razgreta razprava po poročilu o poslovanju družbe Sobota-Center

Hladnim grajskim obokom navkljub pa je postalo v utesnjeni sejni sobi krajevne skupnosti Rakičan ozračje razgreto tudi zaradi razprave po poročilu o poslovanju družbe Sobota-Center, d.o.o., ki ga je podal njen direktor Drago Ružič, sicer zaposlen v mestni upravi. Svetnik Drago Šiftar je namreč v daljši razpravi izrekel potrebo po reviziji gradbene stroke in dvom o izkazanem dobičku. Opozoril pa je tudi na premajhno vključenost domačih obrtnikov pri izvedbi del in neprodana stanovanja. Ker je v svojem nastopu citiral tako imenovani glas ulice, je izrazil reakcijo župana - ta je menil, da gre za sprenevedanje in da se ni potrebno skrivati za glasom ulice, ampak navajati dejstva. Ta pa so: večina prodanih površin in pozidava mesta, ki je v prejšnjih časih ni bilo. Mestna občina Murska Sobota ima v družbi Sobota-Center 60-odstotni poslovni delež, Imo Real, d.o.o., pa 40-odstotnega. Osnovni kapital je 5 milijonov tolarjev, letos pa kani graditi tudi garažno hišo v središču mesta. Če tam, kjer je nekoč stala Hekličeva hiša, je zaradi nejevolje, ki jo izražajo tudi nekateri svetniki, in potrebnega sprejetja prostorskega akta, ki bo definiral mesto in druge pogoje, je vprašljivo. Čeprav je središče mesta ob delavnikih zatrpno s pločevino, posebno ulica Štefana Kovača, ki je zaradi neurejenih parkirišč (ob eni najbolj prometnih ulic v mestu) težko prevozna.

Od doslej uresničenih objektov družbe Sobota-Center d.o.o., so ključni trije: poslovni objekt Kocljeva in Slomškova I ter Tržnica. Prvi ima 3600 kvadratnih met-

rov bruto površin, zgrajen je bil od maja leta 1988 po ceni 462.498.735 tolarjev. Prodano je bilo 1335 pisarniških prostorov in 1108 kletnih, skupaj torej 2443 kvadratnih metrov, neprodanih pa je ostalo 342 kvadratnih metrov poslovne površine in 44 kvadratnih metrov arhivskega prostora ter 6 parkirnih mest v kleti Kocljeve 1.

Soboška tržnica

Soboško tržnico so začeli graditi maja 1998, kupcem so jo predali novembra istega leta. Objekt ima 1499 kvadratnih metrov bruto kletnih prostorov in tržnične ploščadi. Stroški gradnje so presegli načrtovane v višini 3,5 milijona - za dodatno namestitve žlebov in lovilcev snega - znašali pa so 176.738.915 tolarjev. Prodanih je bilo 1041 kvadratnih metrov poslovnih površin, ki zajemajo 6 prodajnih lokalov v kleti, v kateri so ostali še trije prostori na površini 74 kvadratnih metrov.

Poslovni objekt Slomškova

Meri 3400 kvadratnih metrov bruto površine, stroški gradnje, ki se je začela oktobra 1998, pa so znesli 453.659.250 tolarjev in so v okviru načrtovanega. Prodanih je bilo 1031 kvadratnih metrov poslovnih pisarniških površin v pritličju in prvi etaži ter 163 kvadratnih metrov prostorov v kleti. Neprodani so ostali pisarniški prostori v drugi, tretji in četrti etaži površine 1074 kvadratnih metrov in 843 kvadratnih metrov kletnih površin, ki so v zakupu DURSA - izpostava Murska Sobota.

Poslovni objekt Slomškova 2 družba načrtuje na vogalu z Gregorčičevo ulico, obsegal bo 1150 bruto kvadratnih metrov površin. Zaradi pritožbe denacionalizacijske upravičenke je potrebna sprememba zazidalne-

ga načrta, kar je povzročilo prestavitev gradnje v drugo polovico tega leta.

Mestni stadion

Med objekti, ki so zrasli skorajda čez noč, je tudi strešna konstrukcija s kritino na nogometnem stadionu, ki je v lasti Mestne občine Murska Sobota. Celotna naložba je plačana iz občinskega proračuna, do leta 2002 pa jo na podlagi sklepa mestnega sveta o financiranju športnih objektov premošča družba Sobota-Center, d.o.o. Za letos je predvidenih še nekaj manjših ureditvenih del, vrednost lani opravljenih pa je 118.940.598 tolarjev.

Priznanja mestne občine ob njenem prazniku

Po sklepu o podelitvi priznanj mestne občine Murska Sobota je na predlog Komisije za nagrade in priznanja v letu 2000 prejemnik plakete mestne občine Jože VILD. Za dolgoletno in nesebično sodelovanje na kulturnem področju v ZB NOB Murska Sobota od leta 1945 do danes ga je predlagal Območni odbor Zveze združenj borcev narodnoosvobodilne borbe Murska Sobota. Je tudi predsednik soboškega Društva upokojencev in avtor scenarijev proslav ob državnih praznikih ter borčevskih srečanjih.

Zahvalnih listini pa sta namenjeni učitelju tehničnega pouka na Osnovni šoli 3 Jožetu HORVATU, ki že 34 let skrbi za razvoj in dvig tehnične kulture in je mentor več kot 4000 modelarjem, mladim tehnikom in raziskovalcem, ter vitalnemu Francu FLEGARJU, ki je lani proslavil 90-letnico, dobršen del svojega življenja pa posvetil telovadbi.

Svetniki so soglašali tudi z ustanovitvijo Sveta za izboljšanje ➡

varnosti na območju mestne občine, ki bo štel 9 članov. O učinkih tega posvetovalnega telesa v praksi vam bomo poročali, že zdaj pa vas lahko razveselimo s sklepom o javni razgrnitvi Odloka o spremembah in dopolnitvah prostorsko ureditvenih pogojev za mesto Murska Sobota in okolico, ki se nanašajo na teren v smeri Puconec iz Markišavec, kjer so parcele za gradnjo šestih hiš.

Manj razveseljiva sta sklepa o dvigu cen odvajanja in čiščenja odpadnih in padavinskih voda ter o dvigu cen zbiranja in odvoza komunalnih odpadkov – za 7,9 odstotka.

Volitve in imenovanja na mestnem svetu **27. junija 2000**

Nova upravna javnega zavoda Mladinski informativni in kulturni klub je Alenka KUKELJ. Vršilec dolžnosti direktorja občinskega stanovanjskega sklada je (le še za prihodnjih šest mesecev) Tibor CIGUT, direktor mestne uprave. V svetu javnega zavoda Srednja kmetijska šola Rakičan bo kot predstavnik lokalne skupnosti svetnik Franc ZVER, Franc MEOLIC pa je imenovan v svet javnega zavoda Srednja poklicna in tehniška šola M. Sobota. Projektnemu svetu Celostnega razvoja podeželja in obnove vasi bo predsedovala Cvetka ČAHUK-MANDIČ, člani pa so Ernest EBENŠPAN-

GER, Terezija GRUŠKOVNJA-KBRATINA, Danilo KRAPEC, Alojz SMODIŠ, Janez ŠTOTL in Vili ŽIŽEK. V upravnem odboru Razvojnega centra bodo ustanovitelji predstavljali: Alojz SMODIŠ, Ludvik SUKIČ, Štefan OŠLAJ in Vili ŽIŽEK. Komisija za dodeljevanje sredstev po Pravilniku o dodeljevanju sredstev za subvencioniranje realne obrestne mere iz občinskega proračuna za pospeševanje razvoja malega gospodarstva pa bo v sestavi: Cvetka ČAHUK-MANDIČ, Josip KELEMEN, Janez OBAL, Franc PUCKO in Jože URŠIČ.

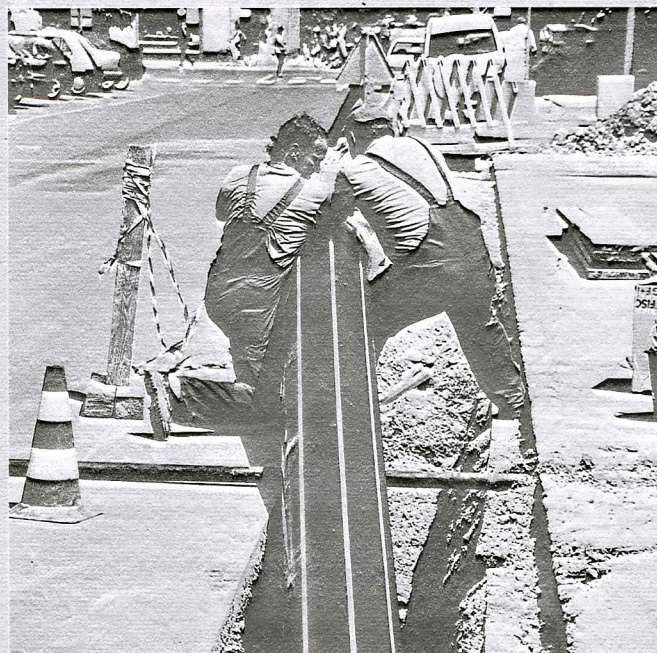
Na 16. seji mestnega sveta je bilo podano tudi soglasje za povečanje obsega sredstev za akontativno plačilo delovne uspešnosti zaposlenih in v.d. direktorice Pokrajinskega muzeja v višini 30 odstotkov.

Javna pobuda

Javna pobuda za spremembo Odloka o spremembah odloka o sprejetju zazidalnega načrta za območje Lendavska sever v Murski Soboti (UL RS št. 45/z dne 25. VII. 1997), ki so jo svetnikom in županu mestne občine naslovili stanovalci blokov Lendavska 13, 15, 17, 19, 23 in 31, sicer ni bila namenjena predstavnikom medijev. Zato jo bomo v občinskem glasilu predstavili takrat, ko bo podan odgovor in bosta vidni obe plati medijsko razbelle medalje.

◆ Brigita BAVČAR

Polaganje plinovoda

V Murski Soboti, ki je zaradi gradnje plinovoda dokaj razrita, so doslej položili že več kot 27 od predvidenih 69 kilometrov cevi. Na sliki je polaganje v Kocljevi ulici in priča o zahtevnosti del. Za Mestne plinovode Koper jih vodi Goran Kovač, ki je gotovo zelo iskan, saj gre za zahtevno naložbo. Po mestnem središču se bodo izvajalci del predvidoma preselili v južni del Murske Sobotice, ko bodo pridobili gradbeno dovoljenje za nadaljnjo gradnjo plinovoda. Če jih sončna pripeka in nalivi ne bodo preveč ovirali, naj bi dela končali do jeseni.

Primestna in druga naselja v Mestni občini Murska Sobota bodo v celoti priključena na omrežje do leta 2003. Če kateri podatek, ki smo ga povzeli po javno objavljenem, ne drži, se vam že vnaprej opravičujemo in po sklepu izdajateljskega odbora ter sklepa mestnih četrti pričakujemo verodostojnejše podatke odgovornih za gradnjo plinovoda v Murski Soboti.

Pritožbe varuhu človekovih pravic

Ivan Bizjak, varuh človekovih pravic RS, ki za ponovno izvolitev ni dobil zadostne, dvotretjinske podpore poslancev državnega zbora, je ob svojem zadnjem obisku v Murski Soboti na sedežu mestne občine v dveh dneh sprejel trideset občanov in prisluhnil njihovim pritožbam.

Te so se nanašale predvsem na dolgotrajnost sodnih postopkov: pri pridobivanju držav-

ljanstva, uveljavljanju pokojninskega zavarovanja, upravnih postopkih in postopkih pri sodnikih za prekrške, davčnih in delovnopравниh zadev, pa tudi delovanje občin.

Varuh človekovih pravic je ob svojem tokratnem obisku poudaril, da se v vsebino sojenja v kazenskih postopkih na sodišču zoper posamezne obdolžence ne sme neposredno vmešavati. Vključi pa se lahko le v primeru,

če je obdolženec v priporu in se njegova pobuda nanaša na njihov položaj v priporu, maltretiranje in ponižujoče ravnanje organov pregona ter druge nepravilnosti ravnanja z državljanji v predkazenskem postopku. Svoje mnenje pa podaja tudi, če gre za kršenje pravic v postopku brez možnosti učinkovite odprave prekoračitev pooblastil ter nestrokovna ravnanja.

V pomurski regiji, kjer je brezposelnost zaradi stečajev podjetij med največjimi v državi, se delavci obračajo na varuha tudi po pomoč in nasvete, kako rav-

nati, če ostanejo brez socialne varnosti in se znajdejo na cesti – ne po svoji krivdi. Posebno hudo je za tiste po štiridesetih, ki sodijo v kategorijo teže zaposljivih in se ne morejo prekvalificirati ter dodatno izobraziti, je ugotavljal Ivan Bizjak v Murski Soboti. V njej tokrat ni bilo vprašanj o postopkih denacionalizacije ter težavah zaradi vračanja premoženja, kar je v drugod v Sloveniji po varuhovih ugotovitvah pogost problem in statistika ni ugodna, pa tudi stanje ne zadovoljivo, pa čeprav je vlada lani o tem sprejela obvezujoče sklepe.

V gradu Rakičan potekajo od januarja obnovitvena gradbena dela na zahodnem in severovzhodnem delu gradu v skladu z projektom z delovnim naslovom Izobraževalni center za agrarno podjetništvo in razvoj podeželja grad Rakičan. Skupna vrednost projekta je ocenjena na 1.740.000 EUR (neto). Ta sredstva se zagotavljajo iz sredstev investitorja Mestne občine Murska Sobota, sredstev Ministrstva za ekonomske odnose in razvoj ter sredstev programa PHARE CBC. Delež mestne občine Murska Sobota znaša 1.040.000 EUR. Od tega je 900.000 EUR ocenjena vrednost površine poslovnih prostorov gradu, ki bodo namenjeni izobraževalnemu centru, razlika v višini 140.000 EUR pa je namenjena za opremo. Višina sredstev programa PHARE CBC znaša 700.000 EUR in je namenjen za obnovitvena gradbena dela in financiranje programskih vodij v letu 2000. Prispevek Ministrstva za ekonomske odnose in razvoj pa znaša 106.000 EUR in je namenjen za plačilo DDV za gradbena dela. Program PHARE CBC financira namreč samo neto cene brez lokalnih davkov.

S podpisom pogodbe decembra lanskega leta je bilo dokončno odobreno financiranje tega projekta iz sredstev PHARE CBC. Vlogo koordinatorja in nosilca projekta je imel Živinorejsko-veterinarski zavod z partnerjema Mestno občino Murska Sobota in RRA MURA. Letos pa se je projektu pridružila tudi Srednja kmetijska šola Rakičan.

Osnovni cilj projekta je ponuditi dodatne programe izobraževanja v naši občini in pokrajini. S tem poskušamo zapolniti oziroma vsaj ublažiti vrzel zaradi pomanjkanja višje- in visokošolskih ustanov v

Izobraževalni center za agrarno podjetništvo in razvoj podeželja grad Rakičan

Portal rakičanskega gradu je izjemen in po obnovi fasade bo gotovo zelo izrazit.

regiji. Analiza stanja na področju izobraževanja, ki je bila izdelana v sklopu projekta **Pomurje 2000** je pokazala, da tudi na tem področju krepko zaostajamo za slovenskim povprečjem. Tudi delež tistih, ki se odločajo za nadaljevanje izobraževanja zunaj domačega kraja, je nižji kot drugod. Ker je to v močni povezavi s padanjem življenjskega standarda in pomanjkanjem štipendij, upamo, da bomo z izobraževalnim centrom v Rakičanu omogočili ugodnejše izobraževanje.

Pot izobraževalnega centra do izpolnitve želja in pričakovanj part-

nerjev v projektu in seveda tudi širše javnosti pa vsekakor ne bo lahka. Konec leta 2000 bomo dobili v gradu izobraževalno infrastrukturo, ki ji bo potrebno dati primerno vsebino in najti prostor pod soncem. Ob izobraževalnem delu, za katerega bo namenjenih 630 kvadratnih metrov prostorov, bodo na razpolago tudi prenočišča v severovzhodnem delu gradu. To bo omogočalo uporabo teh prenočišč tako za udeležence izobraževalnih programov kot turistične namene. Po končanju gradbenega dela tega projekta bo ostal neobnovljen le majhen del v severnem krilu gradu. Ob primerni podpori države bi lahko bil grad vključno z fasado obnovljen v bližnji prihodnosti. Takrat bo to postal kulturnozgodovinski spomenik, ki nam bo lahko vsem skupaj v ponos. Še pomembnejšo vlogo v okolju pa bo imel, če bo izstopal tudi z vsebino. V njem bodo potekali izobraževalni programi Živinorejskega zavoda za Pomurje, ki pa ne zadoščajo za zapolnitev celoletnih zmogljivosti. Zato je potrebno pripraviti tudi druge programe. Za to aktivno skrbita vodja projekta Larisa Vodeb in Sean F. O. Drisceoil iz Irske. Pripravila sta že osnutek izobraževalnih programov, ki bodo potekali v prihodnjem letu, tačas potekata njihovo finančno ovred-

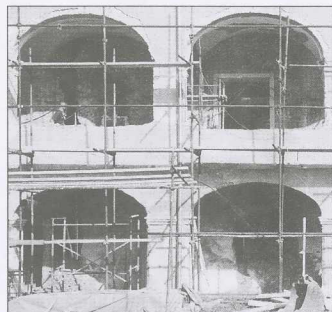
notenje in izbira predavateljev. Šele začetek njihovega izvajanja pa bo pokazal, ali je to prava ponudba in v kolikšni meri ter v kateri smeri jo bo potrebno spremeniti.

Dolgoročna želja je pridobiti visokošolski verificiran program. Pot do tega pa bo še dolga in naporna. Mesto izobraževalnega centra lahko ima tudi svoje prednosti. Ob kakovostni ponudbi lahko privabi tudi slušatelje iz sosednjih držav. V kolikšni meri nam bo uspelo uresničiti zaželeno cilje, bo pa v največji meri odvisno od nas samih.

◆ Štefan CIGAN

Obnova gradu v Rakičanu, ki naj bi do konca tega leta postal izobraževalni center za agrarno podjetništvo in razvoj, poteka s polno paro poletni pripeki navkljub.

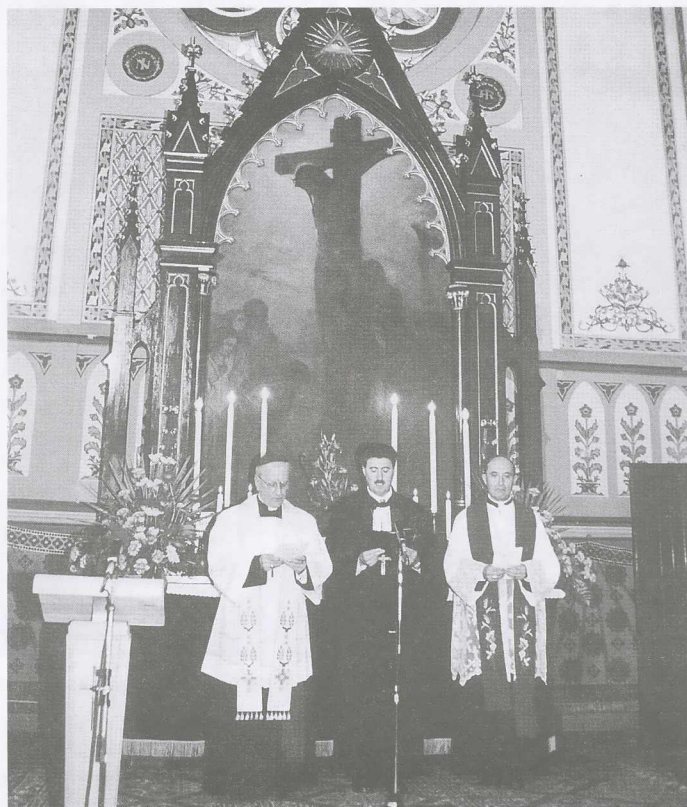
Ponovno odkrivanje svojčas zakritih obokov rakičanskega gradu priča o nespametnih posegih v pomnike naše preteklosti v času socrealizma, ko so jih množično uničevali. Zdaj pa ponovno vlagamo vanje, in to več, kot če bi jih prej ohranjali.

Soboška evangeličanska cerkev je bila junija prizorišče ekumenskega bogoslužja, ki sta ga vodila senior mag. Geza Erniša in ljubljanski nadškof ter ljubljanski metropolit dr. Franc Rode, pridružil pa se jima je tudi mariborski škof dr. Franc Kramberger.

Dobro leto po prvem uradnem srečanju predstavnikov evangeličanske in katoliške cerkve ter leto dni po uradnem srečanju najvišjih predstavnikov evangeličanske in katoliške cerkve v Moravskih Toplicah pa je bila Murska Sobota mesto sprave obeh cerkva, saj so si verniki podali roke in je bil obred zato več kot le simboličen. Pred njim so se oglasili zvonovi z zvonikov obeh cerkva, ob deveti obletnici slovenske državnosti pa je bilo bogoslužje, ki sta ga prenašala nacionalna televizija in radio, zgodovinski dogodek. Po skoraj 470 letih nasprotij in sovraštva ter ločnic v teologiji je tako pravna maša v pokrajini, v kateri živijo tako katoliki kot evangeličani, dogodek, ki ga ne kaže spregledati niti v občinskem glasilu, saj je potekal prav v Murski Soboti, v neposredni bližini sedeža mestne občine.

»Udejanjati soglasje in o njem pričati, postaja imperativ našega delovanja, kljub različnim pogledom, ki pa nikoli več ne smejo postati kamen takšne spotike, ki bi nas klicala na cementirane okope,« je izjavil senior evangeličanske cerkve na Slovenskem. Metropolit pa je spomnil na augsburško soglasje o nauku opravičevanja, ki je bilo doseženo po treh desetletjih odprtega dialoga med katoličani in evangeličani. V tem smislu pomeni 31. oktober 1999 nov korak v ekumenskem sporazumevanju. To ni več dan razdeljenosti kristjanov, ampak sprave med katoličani in luterani, ki praznujejo ta slovenski državni praznik in so si v znak sprave v Murski Soboti podali roke.

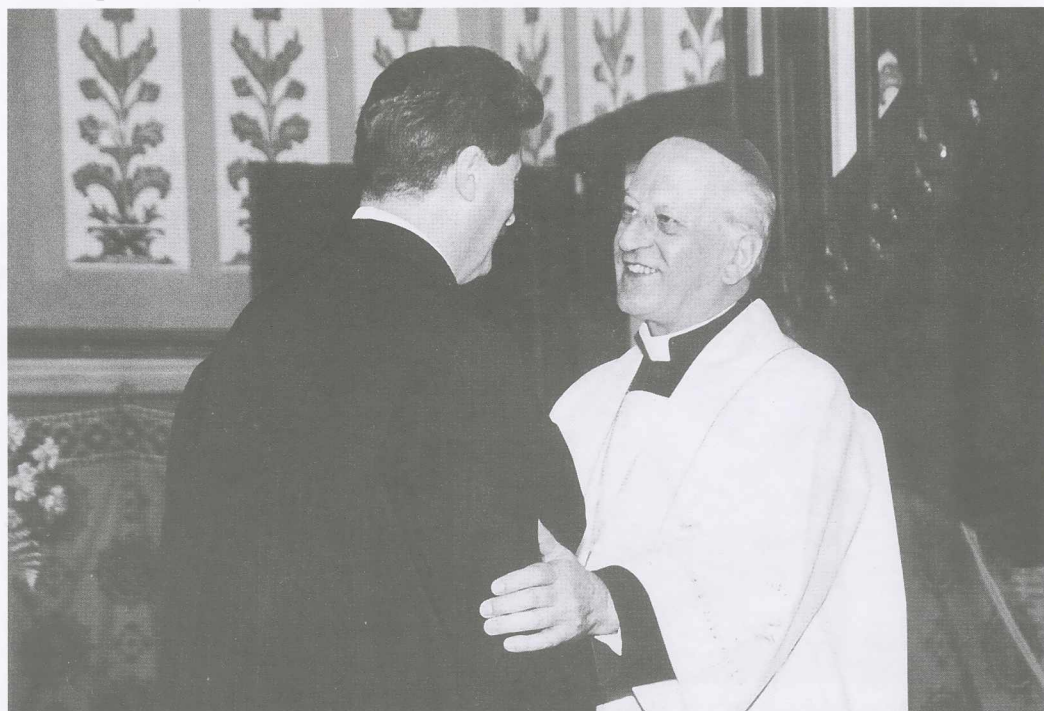
Zgodovinsko bogoslužje v Murski Soboti

Bogoslužje v soboški evangeličanski cerkvi je bilo pomemben dogodek, ki sta ga prenašala nacionalna televizija in radio, posnel pa tudi dopisnik Dela in urednik fotografije Soboških novin Jože Pojbič.

Senior evangeličanske cerkve Geza Erniša je pred s cvetjem okrašenim oltarjem in za mikrofonom v soboški evangeličanski cerkvi izrekel zgodovinsko pomembne besede.

Stisk roke med seniorjem mag. Gezo Ernišo in metropolitom dr. Francem Rodeom v Murski Soboti potrjuje sodelovanje evangeličanske in katoliške cerkve.

Zaton Pomurske založbe?

Ožjenje obsega založniške dejavnosti in pogodbeni nastavitve urednikov Pomurske založbe, ki je lani končala poslovno leto z izgubo 55 milijonov tolarjev, vodi k zatonu te založniške hiše v Murski Soboti, ki je s svojimi Mostovi in Panoniko ter domoznansko in drugimi zbirkami presegala ne le regionalni, ampak tudi slovenski okvir. Zdaj pa bo, kot kaže, obnemogla, saj subvencije nekomercialnim naslovom ne zadoščajo, pa čeprav so med pomembnejšimi izdajami zadnjih let dela kot Naše Prekmurje Matije Slaviča, Zgodovina Prekmurja Ivana Zelka in Krečičeva Bogojina s svojo belo (Plečnikovo) golobico ter monografije slikarjev, kot so bili Janez Akvila, Ante Trstenjak, Štefan Galič in je Franc Mesarič, nekdanji tehnični urednik Pomurske založbe, tudi oblikovalec Soboških novin. Izšla naj bi tudi monografija Ludvika Vrečiča, med štirimi literarnimi novostmi Pomurske založbe v letu 2000 pa sta temu likovnemu umetniku posvečeni deli Zdenka Kodriča – roman Barve dežja in drama Vlak čez jezero. Preostali dve knjigi iz letošnjega programa sta še prozni Tretji plan Milivoja M. Roša in pesniška zbirka Glasbajala Alda Žerjala.

V prostorih Društva slovenskih pisateljev Ljubljani so vse štiri knjige predstavili na dan razglasitve nagrade Kresnik, med petimi nominiranci za slovenski roman leta pa sta bila tudi romana Ferija Lainščka in Borisa Jukiča v izdaji Pomurske založbe. Po Petelinjem zajtrku Sobočani prav gotovo zelo posegajo, saj se bodo nekateri v tem berljivem tekstu domačega avtorja tudi prepoznali, poznavalcem tukajšnje likovne scene pa bo gotovo zanimivo prebirati Kodričevi deli, saj avtor pričakuje njeno razburkanje. Ali bo koga na tukajšnji družbenopolitični sceni zaskrbel usoda domače založbe, katere večinski lastnik je ljubljanska družba S Hram, ni le retorično vprašanje odgovorne urednice občinskega glasila, ki je svojčas urejala tudi Kulturna obzorja. Gre za razmislek o tem, kaj pomeni zaton kulturne ustanove s polstoletno tradicijo v pokrajini, ki je že tako predaleč od središč in je vse bolj razpoznavna pa nižjem osebnem dohodku zaposlenih v primerjavi s preostalo Slovenijo in po nizkem intelektualnem potencialu, ker se zaradi slabih zaposlitvenih možnosti vanjo vrača vse manj izobražencev.

Promocijski sprejem za gimnazijske odličnjake in njihove starše

Anita Kisilak prejema darilo iz rok Rudija Cipota, predsednika kluba managerjev in podjetnikov Murska Sobota ter direktorja območne enote zavarovalnice Triglav.

Predsednik kluba managerjev in podjetnikov Murska Sobota Rudi Cipot je ob koncu šolskega leta v prostorih Paca v Lendavski 5 a v Murski Soboti sprejel in nagradil dijake soboške gimnazije, ki so šolanje končali z odličnim uspehom.

Na promocijski večer so bili povabljeni tudi njihovi starši in razredniki, skupaj pa so prisluhnili uvodnemu pozdravu predsednice Pomurskega akademskega kluba Editi Ritu-per, ki je govorila o njegovi dejavnosti. Direktor območne enote zavarovalnice Triglav v Murski Soboti pa je ob tej priložnosti predstavil njeno vizijo. »Družba prihodnosti je učeča se družba,« je poudaril in navedel ter citiral znamenite predavatelje, ki so predavali v prostorih sprejema. Na njem je Regina Cipot, ravnateljica Gimnazije Murska Sobota (katere profesor je bil tudi sedanjí direktor območne zavarovalnice in predsednik soboškega kluba managerjev), postavila v ospredje odličnost ter se zahvalila gostiteljema. Oglasili so se tudi predstavniki gospodarske zbornice in podjetja Creativ ter borzne hiše Brod na Muri ter asistent na oddelku za fiziko Pedagoške fakultete v Mariboru dr. Mitja Slavinec, ki je predstavil študij na tej fakulteti. Popotnico dijakom, ki bodo postali študentje, pa sta izrekla tudi predsednica in podpredsednik sveta staršev soboške gimnazije.

Na njej so četrti letnik z odličnim uspehom končali: Daniela Bojnec, Sonja Dravec, Tjaša Ficko, Staša Gaber, Nataša in Simona Gomboc, Anita Gumilar, Tatjana Grah, Marko Hanc, Anita Kisilak, Katja Korenjak, Maja Leden, Lea Mauko, Patricia Mencingar, Dominika Novak, Nuša Osterc, Monika Podgorelec, Martina in Petra Recek, Valentina Sabol, Klavdija Sukič, Uroš Tkalec, Benjamin Virc in Pavla Žalik.

♦ Brigita BAVČAR

Nasmeh na licih odličnjakinje in odličnjaka izraža zadovoljstvo ob tovrstno poplačanem trudu. Če bo prvemu promocijskemu sprejemu sledil drugi in še obljubljena štipendija zavarovalnice Triglav, bo veselje bodočih študentov toliko večje.

Drog med mladimi v Pomurju žal vse več

V okviru letošnjih soboških dnevnov je v soboškem gradu policijska uprava Murska Sobota organizirala predavanje o naraščajoči problematiki med mladimi v Pomurju. Direktor policijske uprave Aleksander Jevšek je poudaril, da se v zadnjih petih letih stalno povečuje število mladih uporabnikov trdih drog,

predvsem heroina in sintetičnih drog, zlasati ekstazija. Po oceni policije se je med mladimi število intravenoznih uživalcev heroina najbolj povečalo v Murski Soboti, ta način uporabe heroina je razširjen med mladimi v starosti že od 12. leta. V Murski Soboti je okrog 40% uživalcev heroina, preostalih 60% pa v Lendavi

in Gornji Radgoni.

Direktor Jevšek je še poudaril, da se število kazenskih dejanj na območju Policijske uprave Murska Sobota od leta 1995 do leta 1999 povečuje na področju proizvodnje in prometa z mamil, prav tako pa se je povečalo število kaznivih dejanj pri omogočanju uživanja mamil.

V okviru primarne preventivne

dejavnosti preprečevanja različnih oblik zasvojenosti deluje tudi na novoustanovljeno društvo KORAK NAPREJ. Cilji društva, katerega sestavljajo predstavniki z območja vseh štirih upravnih enot Pomurja (Murska Sobota, Gornja Radgona, Ljutomer in Lendava), so predvsem osveščanje predšolskih in šolobveznih otrok ter mladostnikov s problematiko ter preventivno delo s starši, izobraževanje delavcev v vzgoji in izobraževanju za preventivno dejavnost ter pomoč mladim v stiski.

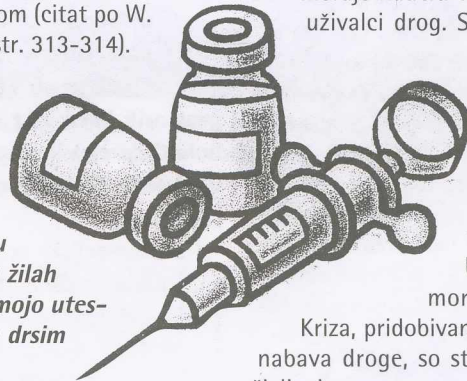
♦ Tanja VOLMUT

Značilnosti uživalcev drog, ki so iskali pomoč v CSD Murska Sobota

Zakaj človek išče, uživa in zlorablja droge?

Za uvodno pojasnitev navajam pesem 19-letne zasvojenke s heroinom (citata po W. Schmidbauer, J. V. Scheidt, priročnik o mamilih, Frankfurt/M, 1992, str. 313-314).

»Ljuba sestrice, ti princeska na zrnu graha, najdragocenejša kraljica, ljubim te, samo tebe. Napraviš me neodvisno za bolečine neobčutljivo – kaj mi še morejo ljudje? Tvoja toplota me vse bolj prežema, čisto me odene. V tvojem valovanju se počutim varno pred mrazom in ledenimi vogali, odeta v opno, tanko, prožno in trdno, kot v jajcu drsim na tvojih valovih tistemu nasproti, po čemer hrepenim, miru, ki ga le ti lahko daš. V mojih žilah se tvoj ogenj razcveta, razžareva mi drob, a ga ne opeče, sprošča mojo utesneno dušo, zadovolji hrepenenja mojega časa. S svojim nihanjem drsim v brezno svojega duha, njenega duha, v ozadju glasba.«

Kariera džankija

Džanki je disfunkcionalen zasvojenec. Uživalec drog postane džanki takrat, ko mu droga postane najpomembnejša stvar na svetu in ne more več igrati drugih vlog. V procesu džankizacije gre za socialno in telesno obubožanje, na drugem polu tega procesa pa je kariera uživalca drog. Ti se morajo naučiti več stvari, da postanejo uživalci drog. Sem spadajo: tehnično znanje (pripravljanje, pridobivanje drog...), spretnosti za varno uživanje, za ravnanje s policijo, za prestajanje dnevnov, ko ni mogoče dobiti droge, naučiti se morajo hlepeti po drogi.

Kriza, pridobivanje denarja za drogo in nabava droge, so stalnice džankijevega življenja.

Več nians uživalcev drog

Razprave in diskusije o uživanju nedovoljenih drog ponavadi izhajajo iz črno-bele podobe, ki osvetljuje dva lika: slabega džankija in dobrega abstinenta, preostala površina pa ostane neosvetljena.

Kuševec npr. razlikuje več različnih tipov uživanja drog:

1. EKSPERIMENTATORJI – uživalci, ki poskusijo drogo, vendar ne nadaljujejo, čeprav se lahko zgodi, da v določenih okoliščinah to spet storijo.
2. REKREATIVNI UŽIVALCI – ki občasno ali celo redno v določenih časovnih obdobjih uživajo drogo.
3. FUNKCIONALNI ODVISNIKI – ki uživajo določeno drogo, so od nje odvisni, vendar pa v družbi normalno funkcionirajo.

4. DISFUNKCIONALNI ODVISNIKI – džankiji, ki so odvisni od droge in ne funkcionirajo več normalno. Droga je v njihovem življenju osrednjega pomena.

5. DRUŽBENO TRADICIONALNI UŽIVALCI – ki živijo v kulturah, kjer je uživanje drog del vsakdanjika (koka v Ameriki, opij v Indiji...).

6. TERAPEVTSKI UŽIVALCI – ki uživajo drogo kot zdravilo, ponavadi pod zdravniškim vodstvom.

7. NEKONFORMISTI – katerih uživanje je povezano z uporabo proti obstoječim vrednotam (npr. hipiji in kanabis).

V tej razdelitvi vidimo, da imajo prvi štirje tipi značaj stopnjevanja v smislu količine užite droge in pa prevzemanja deviantne identitete zasvojenosti, vendar obstaja na vsaki stopnji možnost izstopa iz kariere ali vrnitve na manj intenzivno stopnjo.

Zapuščanje scene (spreobrnjenje, smrt, dozorevanje)

Dokaj uveljavljena in večkrat preverjena teza (Stephens 1991) je, da veliko džankijev zapusti sceno v svojih 30. letih. Človek v življenju džankija pregori. Napor vloge džankija in konflikt različnih vlog je gonilo zapuščanja scene. Načini zapuščanja scene so lahko spreobrnjenje, smrt ali pa dozorevanje.

Socialni profil oseb, ki so iskale pomoč v CSD Murska Sobota

V CSD Murska Sobota se od leta 1993 srečujemo z mladimi, ki so zasvojeni z nedovoljenimi drogami. V letu 1998 je bila

opravljena anketa med 30 osebami, ki so iskali pomoč v našem centru. Zanimale so nas nekatere socialne značilnosti zasvojenih oseb, ki so v našem centru iskale pomoč. Skupni imenovalec vseh je bila zasvojenost z heroinom in drugimi drogami.

Podatki zbrani iz ankete

Zbrani podatki so potrdili že splošno uveljavljene ugotovitve, posebnosti, ki so bile zaznavne, pa zaradi premajhnega vzorca ni mogoče posplošiti na širšo skupino. Predstavljamo le del dobljenih podatkov iz ankete.

Spol

Od 30 oseb zasvojenih z heroinom je bilo 8 žensk in 22 moških.

Starost

Starost se je gibala od 18. do 32. leta starosti.

Opravek s policijo zaradi drog

Vse zajete osebe so že imele opravek s policijo zaradi drog, 22% jih je bilo obsojenih na pogojno kazen.

Posledice uživanja drog

Ali si zaradi droge	Da	%	Ne	%
ostal sam	6	20,0	24	80,0
izgubil prijatelja	18	60,0	12	40,0
izgubil družino	3	10,0	27	90,0
izgubil fanta/dekle	7	23,3	23	76,7
zanemaril dolžnosti	20	26,7	10	33,3
zanemaril družino	16	53,3	14	46,7
zanemaril šolo	19	63,3	11	36,7

Vsi so že zaradi droge izgubili osebe, ki so jih imeli radi ali zanemarili dolžnosti.

S kom se najlaže pogovorijo, ko imajo težave?

40% anketiranih oseb se jih najlaže pogovori s prijatelji, nobeden z očetom ali mamo, 16,7% oseb pa se ne more pogovoriti z nikomer.

Koliko prijateljev imajo, ki jim zaupajo?

enega	-	10%
dva	-	26,7%
tri ali več	-	30%
nobeneda	-	33,3%

Čeprav pri uživalcih drog zaznavamo dnevna medsebojna srečanja, jih je 33,3% navedlo, da nimajo nobenega prijatelja, ki bi mu lahko zaupali. Sklepamo lahko, da jih povezujejo le formalni odnosi, povezani z nakupom in prodajo droge.

Starost ob prvem zaužitju drog

	>10 let	%	10-14 let	%	15-17 let	%	17-26 let	%
alkohol	3	10,0	15	50,0	11	36,7	0	0
tablete	1	3,3	5	16,7	11	36,7	8	26,7
hašiš	0	0	10	33,4	16	53,3	3	10,0
LSD	0	0	0	0	13	43,3	5	16,7
heroin	0	0	0	0	16	53,4	13	43,0
ecstasy	0	0	0	0	9	30,0	11	36,7
kokain	0	0	0	0	9	30,0	11	36,7

Iz tabele je razvidno, da so alkohol in tablete nekateri prvič zaužili že pred 10 letom, največ od 10. do 14. leta starosti. Hašiš, LSD in heroin jih je okrog polovica prvič zaužila v starosti od 15 do 17 let. Ecstasy in kokain pa jih je več poskusilo malo kasneje, to je od 17. do 26. leta. Največ jih je različne droge prvič zaužilo v starosti od 15. do 17. leta.

Poučenost o nevarnosti okužbe z virusom HIV

	število	%
nisem poučen	1	3,3
nisem dovolj	2	6,7
dovolj sem poučen	27	90

Večina jih meni, da so dovolj poučeni o nevarnosti okužbe z virusom HIV.

Uporaba kondomov

	Število	%
da	8	26,7
ne	20	66
včasih	2	6,7

Večina se jih pri spolnih odnosih ne zaščiti pred možnostjo okužbe s spolno prenosljivimi boleznimi ali prenosom okužbe na drugo osebo. Predstavljajo rizično skupino za prenos okužbe z virusom HIV in drugih bolezni.

Nevarnost zaradi predoziranja

	Število	%
da	21	70
ne	9	30

70% anketiranih oseb je že bilo v nevarnosti zaradi predoziranja. Verjetno je težko ugotavljati čistost droge na črnem trgu, zato uživanje drog predstavlja tvegano vedenje za njihovo zdravje.

Njihova največja želja

	število	%
nimam želje	3	10,0
lepo življenje	3	10,0
biti uspešen, srečen	7	23,3
da se rešim odvisnosti	9	30,0
narediti nekaj dobrega	1	3,3
postati samostojen	2	6,7
oditi v Indijo	1	3,3
svoje stanovanje	2	6,7
postati pisatelj	1	3,3

Svoje želje jih ima večina. Največ jih je navedlo, da je njihova največja želja, da se rešijo odvisnosti, da bi bili uspešni, srečni. Le trije so povedali, da nimajo želje.

Podatek potrjuje ugotovitve, da je vloga džankija tudi naporna in v konfliktu z drugimi življenjskimi vlogami, zato se jih veliko na določeni stopnji želi rešiti zasvojenosti.

Podatki iz leta 2000

Iz evidence CSD Murska Sobota iz leta 2000 je razvidno, da je do sedaj iskalo pomoč v našem centru 48 oseb, ki so bili ali so zasvojeni z nedovoljenimi drogami (heroin ali druge droge).

Pregled trenutnega stanja (od skupnega števila 48)

trenutno nimajo več težav	20
so v terapevtski skupnosti	3
so bili v terapevtski skupnosti	19
so v psihiatrični bolnici	4
so bili na prestajanju zaporne kazni	6
izrečen prevzgojni zavod	1
izrečen ukrep nadzorstva	4
so vključeni v metadonski program	12
mladoletne osebe	6
imajo lastno družinsko skupnost	4
ml. storilci kaznivih dejanj obrav. v CSD	12

(zunaj številke 48)

Šolanje, zaposlitev

šolo končali, so brez zaposlitve	17
šolanje prekinili, so brez zaposlitve	14
se šolajo	10
zaposleni (za določen čas)	5
nimamo podatkov	2
prejemniki denarnega dodatka	32

Značilnost iskalcev pomoči v CSD med uživalci drog je ta, da iščejo pomoč v etapi zasvojenosti, ko se že kažejo znaki socialne izključenosti. Večina jih je prejemnikov denarnega dodatka, ker so brez zaposlitve, povečuje se število tistih, ki prekinajo šolanje. Pri večini se kaže zasvojenost kot proces z vmesnimi ponavljajočimi etapami, krajše ali daljše abstinence, kontroliranega uživanja drog in etape zasvojenosti. Te osebe se vključujejo v različne programe zdravljenja in terapevtske skupnosti, nekateri zapuščajo in menjavajo različne programe. ➔

Razlogi za iskanje pomoči v CSD

1. Materialna, socialna varnost

Nezaposlene osebe, zasvojene z drogo, iščejo pomoč pri zagotavljanju osnovne socialne varnosti za svoje preživetje, vendar pa trenutno niso motivirani za spremembo svojih ravnanj.

2. Informacije o različnih programih zdravljenja, detoksikacije

Iščejo zasvojeni z drogo, ki razmišljajo o spremembi svojih ravnanj, vedenja, tehtajo odločitve, zbirajo informacije o možnih potekih spreminjanja.

3. Pomoč pri urejanju in vključitvi v programe zdravljenja

Materialna pomoč, tehnično urejanje, emocionalna podpora.

4. Pomoč pri integraciji v okolje

Po vrnitvi iz abstinenčnih programov se osebe morajo ponovno vključiti v okolje. Od svoje skupnosti pričakujejo predvsem možnost zaposlitve, kar pa je trenutno težko uresničljivo.

5. Družinske razmere – odnosi med starši in otroki

Starši pogosto doživljajo stiske zaradi ogrožujočega vedenja zasvojenih otrok, ki izsiljujejo denar, prodajajo dragocene predmete... Počutijo se nemočne, ogrožene, ne morejo učinkovitih ravnanj. V skrajnih primerih so razpeti v dilemi med lastno psi-

hično in fizično ogroženostjo ter postavitvijo svojega zasvojenega otroka na cesto. Nekateri starši se v svojih stiskah zatečejo k uporabi pomirjevalnih tablet, v duševne bolezni, v skrajno psihično in fizično izčrpanost, kar v nekaterih primerih vodi v težke bolezni.

V takšnih primerih bi bilo smiselno v lokalni skupnosti ponuditi začasno možnost prenočevanja zasvojenim osebam, ki trenutno ne zmorejo živeti skupaj s starši.

Skupina za samopomoč staršev zasvojenec

V CSD Murska Sobota deluje od leta 1996 skupina za pomoč staršem, ki se imenuje MOST. Vodita jo socialni delavki Rosmarie Ambruž in Klavdija Zver in tačas šteje 12 članov. V skupino se lahko vključijo vsi starši, ki se srečujejo s tovrstno problematiko. Srečanja skupine so ob četrtkih ob 18. uri v prostorih CSD Murska Sobota.

PRIMERJAVA PODATKOV IZ LETA 1998 IN 2000 V CSD MURSKA SOBOTA kaže na tele pojave:

- večja se število obravnavanih ml. oseb s težavami zaradi zasvojenosti z nedovoljenimi drogami (starost užívalcev drog se niža),
- narašča število ml. storilcev kaznivih dejanj,
- formirajo se družinske skupnosti zasvojenih z drogo, ki imajo svoje otroke,
- narašča povpraševanje in iskanje lastnega stanovanja,

- narašča število zasvojenih oseb, ki so brez zaposlitve, se ne šolajo in so prejemniki denarne pomoči, kar kaže na nižjo stopnjo socialne vključenosti.

Profesionalno socialno delo se je v Sloveniji v zadnjih letih posvečalo predvsem tistim načinom dela z zasvojenimi osebam, katerih cilj je usmerjen v doseganje abstinence in vključevanje v zdravljenje. Ti cilji pa niso vedno sprejemljivi za vse zasvojene osebe. Socialno delo temelji na sprejemanju drugačnosti in večanju moči svojih uporabnikov, njihovem samoodločanju in izboljšanju kakovosti življenja. Odločitev, da se bo nekdo odrekal uporabi nedovoljenih drog, potrebuje svoj čas in vsak jo mora sprejeti sam. Tudi takrat, ko zasvojena oseba še ni dojela nujnosti za izstop iz zasvojenosti, kadar je prizadeti še zelo mlad in je vse polno navdušujočih doživetij, je smiselno in potrebno, da dojame ponudbo pomoči za preživetje, da se nauči ravnati z drogami tako, da je to zanj čim manj nevarno in brez posebnega tveganja.

Mestna občina Murska Sobota je do sedaj z odgovornostjo sodelovala in pomagala pri finančni podpori v mnogih posameznih primerih in pri dodatnih programih pomoči zasvojenim osebam in svojem. Zato se v imenu vseh, ki so bili deležni njene pomoči, zahvaljujemo. Nove pojave vsebine na področju zasvojenosti potrebujejo razvoj novih programov in pristopov tudi v naši lokalni skupnosti, kjer smo vsi soodgovorni za sobivanje tudi z zasvojenimi osebam.

♦ Carmen ŠERUGA BEDNAR

Kajenje, uživanje alkohola in nedovoljenih drog predstavljajo resen zdravstveni problem. Ko slišimo besedi droge in zasvojenost, običajno takoj pomislimo na nedovoljene droge. Premalo pa se zavedamo zasvojenosti in posledic dovoljenih drog, kot sta tobak in alkohol. Kajenje, uživanje alkohola in nedovoljenih drog je tesno povezano, tako da uživanju legalnih drog običajno sledi uživanje nedovoljenih drog.

Veliko mladih začneja s kajenjem, uživanjem alkohola in nedovoljenih drog že v šolskem obdobju. Glede zasvojenosti je to obdobje za mlade odločilno.

Tudi v Pomurju se srečujemo s tovrstno problematiko. Vse več osnovnošolcev poskuša kaditi, uživati alkohol in nedovoljene droge. Raziskava, ki smo jo

Tisoč kadičev, dva tisoč užívalcev alkohola

Dovoljene in nedovoljene droge med učenci v Pomurju

naredili na Zavodu za zdravstveno varstvo, kaže da je več kot polovica učencev osmih razredov poskusila kaditi. Skrb zaskrbljuje je, da je med njimi več deklic (67%) kot dečkov (57%). Ocenjujemo, da v Pomurju kadi, bodisi občasno bodisi vsak dan, prek 200 učencev osmih razredov. Med njimi je okrog 60 tistih, ki kadijo vsak dan. Osnovnošolci poskušajo kaditi zelo zgodaj. Povprečna starost je 9,5 let. Ocenjujemo, da kadi okrog 800 srednješolcev. Razširjenost kaje-

nja je večja med dekleti. Že v prvem letniku srednje šole se odstotek kadičev zviša na 16,7%. V drugem letniku kadi že 24% učencev, v tretjem pa 30% učencev.

Med mladimi je razširjeno tudi uživanje alkohola. Alkohol je poskusilo 86% učencev osmih razredov. Učenci zelo zgodaj poskušajo alkohol, v povprečju okrog 9. leta starosti. Četrtnina učencev osmih razredov uživa alkohol občasno. Alkohol uživa 64% dijakov srednjih šol. V Pomurju je to približno 2000

dijakov. V prvem letniku srednje šole alkohol uživa 40% dijakov, v drugem letniku že 66%, v tretjem 71% in v četrtem letniku 80% dijakov. Vsak dan uživa alkohol okrog 5% ali 150 dijakov.

Raziskava med učenci osmih razredov je pokazala, da jih je 3% (okrog 60) poskusilo nedovoljene droge, med njimi je več fantov. Nedovoljene droge je poskusilo več otrok iz urbanega okolja. **Okrog 2% (okrog 30) učencev osmih razredov vsak dan uživa nedovoljene droge.** Zaenkrat še nimamo podatkov o uživanju nedovoljenih drog med srednješolci. Ker sta kajenje in uživanje alkohola povezana z uživanjem nedovoljenih drog, predvidevamo, da mnogi mladostniki poskušajo nedovoljene droge, mnogi pa tudi nadaljujejo uživanje drog.

♦ Branislava BELOVIČ

Problematika s področja mamil na območju policijske uprave Murska Sobota v primerjavi z Republiko Slovenijo

Zloraba drog skozi policijsko lupo

Ali je Policija res zmeraj »ultimo ratio« v verigi organov, ki se ukvarjajo s problematiko zlorabe drog? Represivna dejavnost Policije ne rešuje problemov v njihovi biti, zato iščemo svojo vlogo na preventivnem področju in tu vidimo še veliko možnosti.

Veliko zlorabe drog na »sekundarno kriminaliteto« je iz leta v leto večji, brutalnost storilcev kaznivih dejanj pa narašča:

- veliko pozornost posevčamo izbiri kadrov za delo z mladostniki,
- izobraževanja v tujini in doma,
- imamo interno strategijo dela na področju zlorabe drog, s katero so seznanjeni vsi policisti,
- iščemo povezave z ljudmi in organizacijami na tem področju dela.

Problematika na območju PU Murska Sobota

Tako, kot drugod po Sloveniji, se je na območju PU Murska Sobota v zadnjih petih letih (od leta 1995 do leta 2000) število uživalcev trdih drog in sicer heroina in sintetičnih drog, predvsem ecstasyja zelo povečalo.

Po oceni Policije (ki ne vodi posebnih evidenc uživalcev) se je v zadnjih dveh letih povečalo število intravenoznih uživalcev heroina na okrog 200 do 250, število uživalcev, ki zaužijejo heroin le enkrat na teden (ob vikendih) pa je okrog 500.

V samem mestu Murska Sobota je okrog 40% uživalcev heroina, preostalih 60% pa je razdeljenih v mestih Lendava in Gornja Radgona, vendar v zadnjem

času opažamo, da se v mestih Gornja Radgona in Lendava prav tako povečuje število uživalcev in sicer predvsem med mlajšo srednješolsko generacijo (od 15 do 17 let).

Iz nekaterih soboških javnih lokalov so se preprodajalci preselili predvsem v mestni park. Veliko preprodajalcev prodaja mamilo na svojih domovih po predhodnih telefonskih dogovorih z odjemalci.

Od leta 1995 dalje se starostna meja uživalcev marihuane, ecstasy-a in intravenoznih uživalcev mamil niža. Zaznali smo, da v mestu Murska Sobota intravenozno uživajo heroin že otroci, stari od 12 let naprej. Celotno strukturo intravenoznih uživalcev heroina pa v mestu Murska Sobota pokriva od 4 do 54 preprodajalcev heroina, ki so sami uživalci drog.

Leto storitve	Število KD v RS	Število KD PU MS	Delež KD PU/SLO
1995	310	28	9,0%
1996	453	29	6,4%
1997	631	32	5,1%
1998	676	54	8,0%
1999	741	73	9,9%

Neupravičena proizvodnja in promet z mamili – 196 KZ R Slovenije

Leto storitve	Število KD v RS	Število KD PU MS	Delež KD PU/SLO
1995	143	6	4,2%
1996	223	4	1,8%
1997	333	5	1,5%
1998	312	18	5,8%
1999	369	16	4,3%

Omogočanje uživanja mamil – 197 KZ R Slovenije

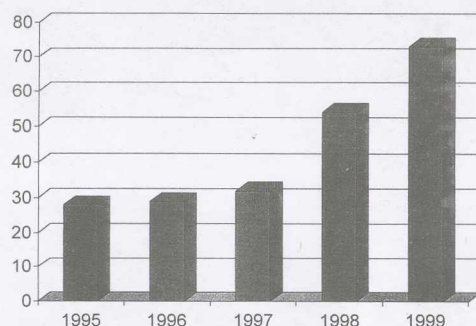
Boj za tržišče je med preprodajalci zelo intenziven, saj ko uspemo prijeti enega, na njegovo mesto hitro nastopi drugi preprodajalec. Pred časom je bila preprodaja heroina intenzivnejša le med vikendi, sedaj pa po-

teka preko celotnega tedna. Čez dan poteka preprodaja heroina v času od 12.30 ure do večernih ur, nakar je mamilo heroin po izjavah samih narkomanov težje dobiti.

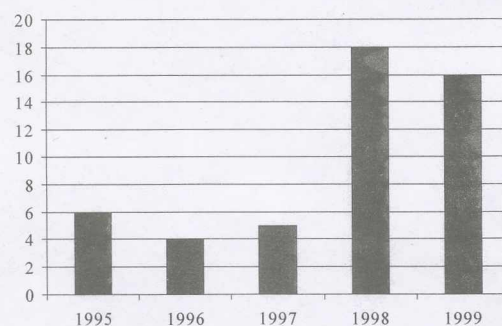
♦ Aleksander JEVŠEK

Leto storitve	Število KD v RS	Indeks	Delež KD PU MS	Indeks	KD/10.000 RS	KD/10.000 PU MS
1995	453	—	32	—	22,7	25,2
1996	675	149	33	103	33,8	26,0
1997	964	143	35	106	48,2	27,6
1998	988	102	72	206	49,4	56,7
1999	1.110	112	89	124	55,5	70,1

Število vseh kaznivih dejanj v zvezi z mamili, indeksi rasti in izračun števila KD na 100.000 prebivalcev

Neupravičena proizvodnja in promet z mamili na območju PU Murska Sobota

Omogočanje uživanja mamil na območju PU Murska Sobota

Delegacija Mestne občine Murska Sobota pod vodstvom podžupana Rudija Horvata in v sestavi: Tibor Cigüt, Nada Šiftar, Nada Cvetko Török, Bela Pavlič in Štefan Cigan, se je na povabilo partnerskega mesta Ingolstadt udeležila praznovanj ob obeležitvi 750 letnice pridobitve mestnih pravic mesta Ingolstadt. Čez 6 let pa bodo v Nemčiji praznovali prvo omembo mesta Ingolstadt in sicer 1200 obletnico tega dogodka.

Uvod v praznovanje je bil de-loven. V četrtek 20.7. se je začel kongres o partnerstvu na temo izmenjave šolarjev in mladine. Ta med Ingolstadtom in partnerskimi mesti poteka na različnih področjih in v različnih starostnih skupinah. Želja organizatorjev kongresa je bila analizirati obstoječe stanje in osvojiti predloge za pospeševanje te izmenjave.

Ugotavljamo, da je na tem področju še veliko neizkoriščenih možnosti. Predvsem je premajhna preglednost aktivnosti partnerskih mest na področju dela z mladimi. Cilj le tega je medsebojno spoznavanje in razvijanje prijateljstva ter medsebojno razumevanje med mladimi, ki bodo tudi v prihodnosti skrbeli

Praznovanje 750 letnice Ingolstadta

za obstoj in nadaljnje razvijanje partnerskih odnosov. Ti pa bodo tem uspešnejši, čim bolj se bodo širili na vsa področja življenja v Mestni občini Murska Sobota.

S končnim rezultatom tega kongresa o partnerstvu (»Ingolstadsko izjavo 2000«) smo postavili dobre temelje za razvoj izmenjave šolarjev in mladine. Pomemben je sklep, da se v izmenjavo vključijo osnovnošolski otroci, srednješolci, praktikanti in študenti. Sodelovanje med učitelji in ostalim strokovnim kadrom pa bo omogočalo izmenjavo izkušenj in uvajanje izboljšav v prakso. Za čim hitrejši pretok informacij pa bo skrbela domača stran vsakega partnerskega mesta na internetu in odgovorna oseba, ki jo bodo imenovali župani posameznih partnerskih mest. Zato vabimo vse vzgojno izobraževalne institucije, društva in zveze, da nam sporočijo svoje predloge za organizacijo prireditev ali taborov, v katere bi lahko vključili tudi mlade iz partnerskih mest.

Takoj, ko bodo informacije na razpolago pa bodo lahko bodisi na mestni upravi ali pa na internetu dobili informacijo o tovrstni ponudbi partnerskih mest in možnostih za vključitev.

Po zaključku partnerskega kongresa smo prisostvovali otvoritvi »Reines Bierfest-a«. Gre za tradicionalno obeležitev izdaje predpisa iz leta 1516 s katerim je takratni vladar predpisal pogoje za varjenje in točenje piva. V večernih urah pa smo si ogledali zanimiv viteški turnir.

V soboto 22.7. smo si ogledali razstavo na temo nastanka mesta. V treh velikih dvorinah je bila predstavljena zgodovinska dokumentacija od časov pred našim štetjem in do danes.

Vrhunec praznovanja 750 obletnice mesta Ingolstadt pa je bila svečana povorka skozi mestno jedro. V dolžini 4 km je v 106 slikah predstavila zgodovino Ingolstadta od leta 1250 naprej. Posamezna slika je pomenila predstavitev določenega dogodka oziroma zgodovin-

skega obdobja. V povorki je sodelovalo okrog 3500 ljudi, priprave na njo pa so trajale dve leti. To kar smo videli je težko opisati z besedami. Mogoče je še najboljši opis »fantastično«.

Predstavljene so bile noše posameznih obdobij, običaji, kultura, arhitektura in znamenitosti, ki so razvidne z barvnih fotografij. Dobili smo sicer kratak in površen vpogled v zgodovino mesta Ingolstadta in tega dela Nemčije, kljub temu pa so vtisi veličastni. Z domačini smo se dogovorili, da nam pošljejo tudi filmski material, ki bo predvajan na lokalnih televizijskih postajah.

Ob zaključku slovesnosti pa se je začelo srečanje mladih iz posameznih partnerskih mest, ki se ga udeležuje tudi skupina iz naše občine. To srečanje bo trajalo do 30.07.2000 in je dober primer za uresničevanje »Ingolstadtske izjave 2000«. Pomeni le drobec v mozaiku dogodkov prihodnosti.

♦ Štefan CIGAN

Udeleženci kongresa o partnerstvu

Zaključna slovesnost ob podpisu Ingolstadtške izjave

Predaja darila Mestne občine Murska Soba, slike akademskega slikarja Franca Mesariča, ob 750 letnici Ingolstadta

Slavnostna povorka ob 750 letnici partnerskega mesta Ingolstadt v slikah

Vpis v spominsko knjigo je opravil podžupan Rudolf Horvat

Delegacija iz Mestne občine Murska Sobota

19.07.-24.07.2000 PARTNERSCHAFTSKONGRESS INGOLSTADT

INGOLSTADSKA IZJAVA 2000

KONGRES O PARTNERSTVU 19.7.-24.7.2000 v Ingolstadtu
Carrara/Italija, Grasse/Frankreich, Kirkcaldy/Škotska, Murska Sobota/Slovenija,
Manisa/Turčija, Moskva/Rusija, Ingolstadt/Nemčija

Preambula

Mednarodna izmenjava šolarjev in mladine, katere nosilci so šole, društva in združenja, je bila in je še pogosto »motor« za nastajanje mednarodnih stikov med našimi občinami ter državljanke in državljani. Srečevanje mladih ljudi z najrazličnejšim nacionalnim, kulturnim, socialnim in etničnim poreklom tako že nekaj desetletij znatno pospešuje evropsko integracijo in prispeva k pretežno miroljubnemu sožitju v Evropi. Zaradi raznolikih političnih, socialnih in družbenih sprememb znotraj Evrope v zadnjih 15 letih pa je potrebno razmisлити o vsebinskih in organizacijskih osnovah za prihodnje oblikovanje mednarodne izmenjave šolarjev in mladine ter jih na novo definirati. Sodelujoče občine s podpisom tega dokumenta potrjujejo in potrjujejo svojo nameru, da bodo tudi v prihodnosti posvečale pozornost tej temi in da bodo v prihodnjih letih uresničile naslednje dogovore.

CARRARA ITALIEN
GRASSE FRANKREICH

INGOLSTADT DEUTSCHLAND
KIRKCALDY SCHOTTLAND
MANISA TÜRKI

MOSKAU RUSSLAND
MURSKA SOBOTA SLOWENIEN

19.07.-24.07.2000 PARTNERSCHAFTSKONGRESS INGOLSTADT

Dogovori

Kot rezultat Kongresa o partnerstvu od 19.7. – 24.7.2000 v Ingolstadtu so bili med sodelujočimi občinami sklenjeni naslednji dogovori:

1. Mrežna povezava partnerskih mest

Partnerska mesta se bo mrežno povezala. Prvi korak k temu bo izdelava domače strani vsakega partnerskega mesta. Nanjih bodo za vse občanke in občane dostopni podatki o ponudbi partnerskih mest in naslovi kontaktnih oseb. Za zagotovitev stalnosti mrežne povezanosti se vsaki dve leti organizira kongres ali srečanje partnerskih mest.

2. Razširitev izmenjave mladine in šolarjev

Ob izmenjavi mladine in šolarjev je cilj razviti tudi izmenjavo praktikantov in študentov. V izmenjavo mladine in šolarjev se vključijo učence osnovnih in vseh vrst srednjih šol. Njihova izmenjava se dopolni z vzdrževanjem stikov med učitelji in strokovnim kadrom.

3. Izdelava oziroma dodelava pospeševalnega kataloga

Za poudarjanje posebnega pomena izmenjave šolarjev in mladine izdela vsaka občina, v okviru svojih finančnih zmognosti, katalog dotacij za finančno podporo pri izmenjavi šolarjev in mladine.

4. Imenovanje odgovornih oseb za partnerstvo

Da bi se kontakti in odnosi med občinami kontinuirano razvijali in razširjali, vsaka občina imenuje najmanj eno osebo, ki je odgovorna za partnerstvo. Osebe, odgovorne za partnerstvo, se srečujejo praviloma 1-krat letno na delovnem sestanku zaradi skupnega načrtovanja in nadaljnjega razvoja programov.

CARRARA ITALIEN
GRASSE FRANKREICH

INGOLSTADT DEUTSCHLAND
KIRKCALDY SCHOTTLAND
MANISA TÜRKI

MOSKAU RUSSLAND
MURSKA SOBOTA SLOWENIEN

19.07.-24.07.2000 PARTNERSCHAFTSKONGRESS INGOLSTADT

Stadt Carrara

Dario Galassi
Dario Galassi
Stadtrat

Stadt Grasse

Franck Raineri
Franck Raineri
Vize - Bürgermeister

Kirkcaldy/Fife

Margo Dolg
Margo Dolg
Stadträtin

Stadt Manisa

Adil Aygül
Adil Aygül
Oberbürgermeister

Zentralbezirk Moskau

Sergej Fjodorov
Sergej Fjodorov
Erster stv. Präfekt

Stadtgemeinde Murska Sobota

Rudi Horvat
Rudi Horvat
Vize - Bürgermeister

Stadt Ingolstadt

Peter Schnell
Peter Schnell
Oberbürgermeister

CARRARA ITALIEN
GRASSE FRANKREICH

INGOLSTADT DEUTSCHLAND
KIRKCALDY SCHOTTLAND
MANISA TÜRKI

MOSKAU RUSSLAND
MURSKA SOBOTA SLOWENIEN

Gradnja kanalizacije v Soboti

Za tiste Sobočane, ki ob gradnji plinskega omrežja negodujejo zaradi razrite Sobotne, objavljamo stare fotografije iz leta 1963, ko so v Murski Soboti gradili kanalizacijo. Dokumentarne fotografije je posnel nekdanji gradbenik Komunale Franc Weindorfer, sedanji mestni svetnik pa jih je tudi podrobno opisal in tako vam jih posredujemo v fotoreportaži, v kateri se boste priletnjeji lahko tudi našli ali spoznali kakšnega svojca iz njegovih mladih dni.

Glavni vod kanalizacije v Zvezni ulici je potekal poleg Szabove hiše, ki je ni več, v bližini tega prostora pa naj bi še v tem letu začeli graditi novo knjižnico (Foto 1).

Ob Zvezni ulici je pred blokom stala Žalikova hiša, ki je tudi ni več, kot ne svojevrstnega Žalusa in soseda Kučana na nasprotni strani, na katerega spominja poraščena železna ograja, ne pa delavnica, ki so jo svojci želeli ohraniti zanamcem (Foto 2).

Namesto delavcev in hiš na spominski fotografiji stojijo zdaj na tem mestu v središču Murske Sobotne na parkirišču avtomobilov in v neposredni bližini avtobusi na avtobusni postaji sredi mesta (Foto 3).

Horvatova gostilna je starejšim prebivalcem Sobotne še v spominu, njena rušitev pa je dokumentirana s posnetkom, na katerega ozadju je »socialno« (Foto 4).

Čeprav jih večina kaže hrbet, se bo morda kateri od nekdanjih delavcev Komunale spoznal na posnetku, ki je nastal pri rušenju stare Sobotne (Foto 5).

Kamnoseške ograje pred Diano ni več, je pa fotografija njene gradnje na vogalu ob nekdanji Titovi (in še prej Aleksandrovi) ter sedaj Slovenski ulici (Foto 6).

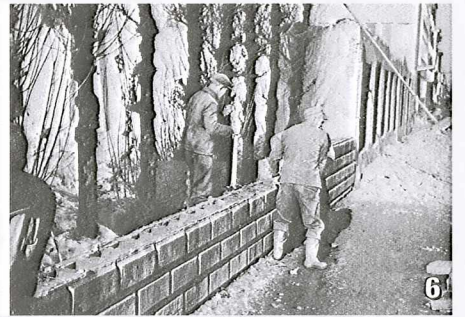
Tramovi na fotografiji so še uporabni, tako kot je bil tudi muzejski parket, ki so ga po nepotrebnem zamenjali, marsikaj pa v Soboti tudi porušili, tako da je izgubila svojo identiteto panonskega mesta (Foto 7).

Sedanja Potrošnikova upravna stavba je bila nekoč porodnišnica, v kateri je privekal na svet marsikateri Sobočanec, prišlekem pa ni bilo veliko do Sobotne naše mladosti, zato je skorajda izginila (Foto 8).

Konjske vprege so bile nekoč tako pomembne pri transportu gradbenega materiala, kot so sedaj težki tovornjaki, ki uničujejo naše ceste in parajo živce prebivalcem ob njih (Foto 9).

Tudi dela Cvetkove ulice na fotografiji ni več, je pa center Šavel in spomin na mladostna družjenja z ljudmi, s katerimi smo se razšli (Foto 10).

Murska Sobotna je bila torej pred 37 leti bolj razkopana zaradi gradnje kanalizacije, kot je dandanes zaradi gradnje plinskega omrežja. Z njo vas bomo podrobneje seznanili takrat, ko se bo na Mestnih plinovodih zaposlenim zdelo vredno, da vas obveščajo o gradnji tudi prek občinskega glasila (Foto 11).

Slavnostni dan Leopold-Franzens-Univerze Innsbruck je bil v soboto, 24. junija 2000, zaznamovan s podelitvijo častnih priznanj univerzitetnega senata. Slovesno so bili podeljeni tudi trije častni doktorati. V družbi nobelovca prof. Rainharta Seltena ter kvantnega optika iz Nove Zelandije prof. Crispina Williama Gardinerja je častni doktorat iz filozofije za zasluge na področju arheologije prejel član Univerze v Ljubljani, red. prof. dr. Mitja Guštin z Oddelka za arheologijo Filozofske fakultete.

Kaj se dogaja pri Kamešnici?

Na panonskih prostranstvih so se kljub intenzivni strojni obdelavi polj, združevanju površin in njihovem poravnavanju ter izgradnji namakalnega sistema ohranili sledovi podeželske stavbene arhitekture iz različnih obdobj in obsežno grobišče iz starejše železne dobe z nekaj keltskimi in rimskodobnimi pokopi. Razpršena poselitve z ostanki v

vanju v največji možni meri vključuje mlade iz Murske Sobote in okolice. Prek 100 deklet in fantov v letošnji vroči pomladi in poletju pod ornico odkriva naselbinske ostanke preteklosti. Sodelujejo pa tudi pri zahtevnejših strokovnih delih, kot je npr. računalniška obdelava podatkov ali izpiranje zemlje za ugotavljanje botaničnih ostankov in manjših najdb.

Zaradi velikega obsega raziskovalne površine in organizacije dela je bili posebej razviti geodetsko in fotografsko digitalno dokumentiranje in računalniška obdelava podatkov. Prav na tem področju se na Novi Tabli v Murski Soboti vzpostavlja slovenska izkopovalna šola za tehnike digitalnega dokumentiranja, katere udeleženci prihajajo v letošnjem poletju (poleg ljubljanske) z univerz v Leipzigu, Vidmu v Italiji, Prištini in Skopju. Gradnja avtoceste tako ob svojih pripravljanih delih prinaša tudi svojevrstno promocijo. Del arheoloških najdb iz Nove tabele, odkritih jeseni 1999, je bil dober mesec razstavljen v Cankarjevem domu v Ljubljani. Več kot 20.000 Ljubljančanov je tako videlo projekt **Piramide spomina**, ki je trenutno na ogled v veži Pomurske banke v Murski Soboti. Izdan je bil katalog v obliki časopisa v nakladi 10.000 izvodov, ki je ponesel informacijo o delu, odkritjih in vseh udeleženihih širrom po domovini in tudi v tujino.

Izkopavanje, ki ima že samo po sebi mednarodno ekipo in študijske prakse univerz iz tujine, obiskujejo številni arheologi in ljubitelji arheologije tako iz Slovenije kot iz drugih evropskih dežel. Zanj se zanimajo specialisti za vprašanja staroslovanske, železnodobne in rimske poselitve. Vsem pa se poskušajo predstaviti kot sestavni del raziskovalnega programa in spoznavanja okolja nekdanjih kultur tudi današnja dediščina in naravne lepote Prekmurja.

Odmevnost teh veleraziskav v

Georg Tiefengraber iz Gradca pri odkrivanju rimskega lončka.

Brigada mladih pri odkrivanju sloja pod ornico, kjer so vidni sledovi starih poselitvev.

Profesor Guštin vodi pri **Soboškem jezeru eno najboljše arheoloških izkopavanj v Srednji Evropi**. Raziskave sodijo med pripravljala dela za traso avtoceste Maribor-Lendava, odsek Vučja vas-Beltinci. Na tem območju čaka arheologe veliko dela, saj bo potrebno raziskati vsaj pet lokacij.

Med njimi izstopa po obsegu **Nova tabla**, kjer bo zaradi spremnih objektov in širitve gramoznice v letih 2000-2001 predvidoma arheološko raziskanih čez 30 hektarjev površine.

Dosedanje raziskave (1999-2000) na več kot 5 hektarjih izkazujejo na planjavah med Rakičanom, gramoznico in Krogom poselitve od pozne bronaste dobe okrog 1000 pred n.š. nepretrgano do naselitve prvega slovanskega vala v začetku 7. stoletja.

zemljo vkopanih bivalnih objektov iz bronaste in staroslovanske dobe ter s skromnimi kočami iz lesa in gline iz rimskega obdobja s številnimi keramičnimi odlomki ter pripadajočimi grobišči kaže, da so bila prostranstva pod današnjo Mursko Sobotu v preteklosti privlačna za poljedelsko življenje. **V realizacijo tega projekta so ob slovenskih arheologih ter sodelavcih Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Maribora ter Pokrajinskega muzeja v Murski Soboti pritegnjeni sodelavci iz Avstrije, Hrvaške, Grčije in Italije.** V ekipo pa so vključeni tudi različni strokovnjaki, npr. antropologi in osteologi za opredelitev človeških in živalskih kostnih ostankov, restavradorji ter inštituti za radiokarbonsko in termoliscenčno datacijo.

Ročno in raziskovalno delo je organizirano tako, da pri izkopa-

domačem prostoru je skromna. Majska otvoritev razstave **Piramide spomina** v Pomurski banki in predstavitev raziskav na avtocestnih odsekih v centru Šavel nista privabili predstavnikov družbenopolitičnih skupnosti. Ti tudi sicer niso pokazali zanimanja za projekt, ki je pomemben tudi zaradi ene najmnogičnejših zaposlitev mladih v Prekmurju, čeprav je poleg raziskovalnega, zgodovinskega, prav zaradi velikega števila zaposlenih še posebej pomemben sociološki dejavnik tega projekta.

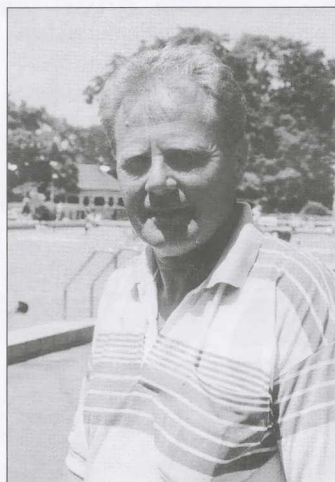
S strojnim delom je v pripeki delo pospešeno in olajšano.

Tudi šolski športni in kulturni dnevi niso pripeljali mladih na ogled te velike akcije, kaj šele, da bi izkopavanje obiskal kakšen zgodovinar s svojim krožkom. Ali je bilo res vse povedano v sicer številnih prispevkih medijev, ali pa nas tako obsežen družbeno-socialni in zgodovinski projekt v Prekmurju pušča povsem brezbrizne.

♦ Mitja GUŠTIN

Poletno kopališče v Murški Soboti

Po otvoritvi olimpijskega bazena je bilo soboško kopališče eno najlepših v severovzhodni Sloveniji in vanj so se prihajali kopat celo Marijborčani. Zdaj, ko je v pokrajini ob Muri troje znanih termalnih zdravišč: Moravske toplice ter Terme Banovci in Radenci, ki imajo najdaljšo zdraviliško tradicijo, pa kopalcev ni toliko kot včasih, ko so bili obiski konec tedna rekordni.

Boris Fujs,
vodja soboškega kopališča

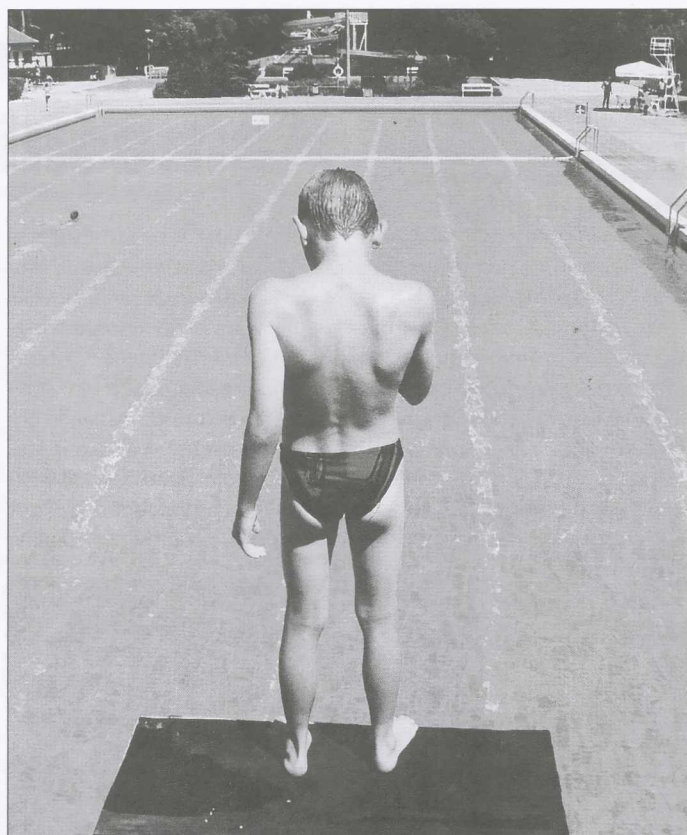
Čeprav se pri Komunalni, ki je vzdrževalec kopališča Murska Sobota (Sobočanci smo ga zgradili s samoprispevkom), trudijo, jim nekako ne uspeva pritegniti ob bazene tistih, ki odločajo o tem, kam odteka občinska proračunska sredstva za naložbe v športu. Pogled na stadion v sosesčini priča, da je več posluha kot za plavanje za nogomet, že dlje časa živa želja po pokritem bazenu in z njim podaljšanju kopalne sezone zdaj le poletnega kopališča pa za enkrat ostaja neuresničena. Pa čeprav teče mimo kopališča termalna voda in dela ekološko škodo Ledavi, namesto da bi dogrevala vodo v bazenih tudi jeseni in spomladi.

Letošnja zgodnja pripeka je komunalce presenetila, tako kot običajno cestarje preseneti prvi sneg, saj se je kopalna sezona

zaradi obnove tlakovcev okoli bazenov začela šele 4. junija, trajala pa bo tja do septembra. Če bo vreme vzdržalo po 15. avgustu, ko običajno pridejo dež in ohladi tve in je pravega poletja v panonskih krajih konec. Sicer pa se podnebne razmere spreminjajo in bo morda letos drugače; tako, da bo izkupiček kopalne sezone večji, čeprav so cene ostale lanske. Odrasli plačajo za enkratni vstop ob delavnikih 600, otroci do 15 let 350 tolarjev, najmanjši do 3 leta pa imajo v spremstvu staršev prost vstop. Mesečna vstopnica za otroke do 15 let in dijake ter študente stane 3.000 tolarjev, sezonska pa 7.000. Starejši morajo zanj odšteti po 5.000 in 10.000 tolarjev. Za nakup od 30 do 50 vstopnic je veljal 10-odstotni, nad 50 vstopnic pa 15-odstotni popust. Uporaba garderobne omarice je po 100 tolarjev, kavicija za ključ 300, kolikor je potrebno odšteti tudi za sposojo športnih rekvizitov za namizni tenis, badminton ter žoge za odbojko na mivki. Shramba kolesa znotraj ograje je po 50 tolarjev, odškodnina za izgubljeni ključ garderobne omarice pa 1000 tolarjev.

Poleg obnovljenih tlakovcev (ki pa so ob sončni pripeki sila vroči in za podplate – po trditvah – celo pekoči) so za letošnjo sezono poskrbeli tudi za kamine in žar ter peko na prostem, kar naj bi na piknike pod krošnjami dreves pred olimpijskim bazenom ponovno pritegnilo družine. Poleg omenjanega je še tako imenovani stari in bazen s toboganom za otroke ter za najmanjše mali otroški bazen.

Vseh vodnih površin je okrog 4000 kvadratnih metrov, kar je za mokro veselje dovolj, najživahnejše pa je bilo na kopališču pred koncem šolskega leta, ko so ga v okviru rekreacije in športnih dnevnov zasedle posamezne šole. Vsak ponedeljek v juliju in avgustu pa se začne

Skočiti ali ne, to je zdaj vprašanje, saj je stolp visoko nad vodo. Prav nobene dileme pa ne bi smelo biti pred naložbo v obnovo in prekritje bazena, ki bi podaljšal kopalno sezono iz dveh poletnih na vse ali vsaj toplejše mesece leta; saj je plavanje vsestransko koristno, v pokrajini ob Muri pa število neplavalcev najvišje

tudi začetni plavalni tečaj, ki traja 20 ur in vključuje prilaganje na vodo ter prsno plavanje in kravl. Pri nadaljevalnem tečaju pa se obema tehnikama plavanja dodajajo še hrbtno in delfin ter skoki in obrati – poleg osnov potapljanja. Akcija *Naučimo se plavanja* poteka pod okriljem Športne zveze Murska Sobota, ki pripravlja tudi projekt pokritja starega bazena z balo-

nom, o čemer posebej piše Ludvik Zelko. Boris Fujs, vodja delovne enote Kopališče, pa si želi čim večjega obiska in upoštevanja kopališkega reda. Opozarja tudi, da naj kopalci na kopališče ne nosijo večjih vsot denarja, če že, pa naj denarnico in vrednostne predmete shranijo v kopališki blagajni, kjer dobijo ob prihodu tudi vse potrebne informacije. Po naročilu pa tudi

Otroški bazen s toboganom za igro z žogo izrabljajo tudi mladeniči.

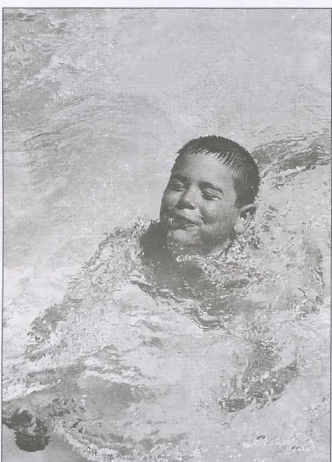
ogljje in tablete za ogenj, če bodo pekli na žaru.

O kakovosti vode vodja-kopaljšča zatrjuje, da je ustrezna, saj jo sproti preverjajo, zakoni in predpisi pa so strogi, tako da odstopanja ni. Posebno še, ker uporaba geotermalne vode povečuje primesi, klor pa se dozira vseh 24 ur, da uniči bakterije in čisti vodo. Po lastni izkušnji so pri tem stranski učinki pozeleleneli lasje in pordele oči, kar bo s temeljito obnovo strojnice in pretoka vode odpadlo. Zato si lahko plavalci le želimo, da bo tako kot v rekordnem času prekrit nogometni stadion dobil streho tudi eden od bazenov in bo soboško kopališče imelo podaljšano kopalno sezono ter čisto vodo, s tem pa tudi večji obisk. Tudi gostinskega dela kopališča, katerega lastnik je Zvezda-Diana; njen nekdanji direktor je obljubljal spremembe, a jih ni bilo. Spodbudna bi bila že obogatena kulinarčna ponudba za tiste, ki ne bodo pekli na žaru, ampak bi raje kaj pripravljene za pod zob ob nedeljah in praznikih, pa tudi sicer, če pridejo na kopališče z dela lačni in se zdaj lahko zadovoljijo le z vročimi hrenovkami, čipsi in lučkami. Pa še v vrsti morajo čakati in se drenjati med otroki, ki so najštevilnejši kopalci ob soboških bazenih. V Banovcih, Moravskih Toplicah in Radenci je slika drugačna, saj se tudi odrasli zavedajo, kako pomembno je za telo plavanje, pa najsi sta tenis in golf še tako prestižna in poklicni nogomet donosnejši. V vodi je manj upora, posebno še, če ne plavaš proti toku – in sprostitev ter užitek ob ugodni temperaturi toliko večja.

◆ Brigita BAVČAR

Dršenje po vodi je užitek za tiste, ki nimajo vrtočlavice.

Kar se Janezek (ali Pištek pri nas) nauči to Janez (ali Pišta) zna in plavanje je v človekovem življenju zelo pomembno. Pa so svojčas v soboškem osrednjem vrtcu ravnali drugače in podarjeni bazen prepuščali vremenskim »všečnostim in nevšečnostim«, čeprav bi bil v kakšnem podeželskem vrtcu izjemno dobrodošel, če ga že sami niso uporabili v dobro otrok.

Ali bomo v Murski Soboti uspeli pokriti bazen?

Že dalj časa si športni delavci prizadevajo, da bi imeli v Murski Soboti podaljšali sezono plavanja z ustrezno pokritim manjšim bazenom na mestnem kopališču. Za zdaj je v »oblakih«, poiskane pa so določene možnosti, ena takih je prekritje z balonom. Vrednost naložbe bi bila okrog 10 milijonov tolarjev. Župan mestne občine je seznanjen z željami, ali so uresničljive bo pokazal čas. Do takrat pa nam preostane le posnetek takega prekritja, ki ga ponuja izdelovalec v svojem propagandnem gradivu!

Na poletnem obisku v Črni Gori

V prijetnem vzdušju na Kraljičini stolici v Miločer

Čas počitnic je tisti, v katerem potujemo in oddihujemo ter polnimo »akumulatorje« za delovne dni. Na Kraljičini stolici v Črni Gori, streljal od mondenega Svetega Štefana in kraljevega objekta Miločer, je bilo za obloženo mizo z morskimi sadeži in ob zvokih spevne klope posebej prijetno. Direktor hotelskega turističnega podjetja Miločer, Veljko Knežević, je bil po tiskovni konferenci dobro razpoložen, prej pa zgovoren v razlagi, kako je iz nekdanjega vladnega objekta, Kraljičina plaža postala mesto oddiha za vse plačilno sposobne. Predvsem Slovence od katerih Črnogorci veliko pričakujejo, med Brnikom in Podgorico ter Tivtom in Mariborom pa je Montenegro Airlines letos poleti vzpostavil čarterski let ob vikendih in sredi tedna.

V tedenskih ali desednevnih aranžmajih je ponudba agencije Tara-Raa d.o.o. ki ima sedež v Ljubljani, ugodna. Razpon je prilagojen različnim žepom, zagotavlja direktor Zvonko Ščekić, po rodu Črnogorec, ki živi v Sloveniji že več kot trideset let in se

zadovoljno smehlja na fotografiji. Na njej ni predsednika Črne Gore Mila Djukanovića, s katerim smo delili najlepšo in najbolj zastraženo plažo razvejane črnogorske riviere ter se veselili ponovnega obiska »maturantske« Zelenike.

Na delovnih počitnicah pa obiskali tudi prestolno Cetinje z akademijami v nekdanjih diplomatskih predstavništvih in s samostani črnogorskih vladik ter si od daleč ogledali Njegošev mavzolej na Lovčenu, ki se dviga nad to prelepo gorato deželo. V njenem osrčju je agencija Sanda tours, katere živahna direktorica Ljubica (na fotografiji ob odgovorni urednici Soboških novin) si želi obiska čim več Sobočanov in ostalih Prekmurcev, po tistem, ko je Mursko Soboto obiskal predsednik skupščine občine Cetinje z delegacijo in obljubljal tudi gospodarsko izmenjavo. Potrebuje jo tako naša pokrajina, kot Črna Gora, ki ji želimo ponovni racvet na samostojni poti, brez prelivanja krvi ponosnih visokoraslih ljudi z bogato zgodovino.

◆ Brigita BAVČAR

Izbori za mis Eurosporta segajo v leto 1992, v poletju 2000 pa je v Murski Soboti skoraj neodmerno – če sodimo po pičlem obisku – minil izbor mis slovenskega večera.

Čeprav smo imeli v restavraciji hotela Diana enkratno priložnost videti cvet deklet iz sveta športa in je bila (z izjemo ozvočenja) prireditve na zavidljivi ravni, pričakovane obiske, domnevno zaradi dopustov, predvsem pa prireditve sredi tedna, ni bilo. Bila pa je nevihtna sopara dela letošnjega poletja, kar pa mladim lepotic ni oviralo pri prikazu športnih dejavnosti. Tako je bosanska »tekvondistka« **Snježana Matijević**, lepa v beli obleki s črnim pasom z natančnim udarcem razpolovila desko in si priborila zaslužen aplavz, Čehinja **Katerina Ralkova** pa s svojo aerobično točko naslov mis slovenskega večera. Prav tako prepričljive kot v prikazu športnih dejavnosti – opazna je bila tudi Slovenka **Urška Potočnik**, mariborska hokejistka, ki jo je v Murski Soboti bodrila kar cela družina – pa so bile misice tudi v kolkah.

V oblekah je prednjačila Hrvatica **Dina Djolič** v rdečem usnju, ki je tudi prejela priznanje za najlepšo večerno obleko. Sveža v belini je bila **Katerina Ralkova**, o čemer se lahko pre-

Mis slovenskega večera v Diani Čehinja, Slovenka Urška Potočnik pa mis Eurosporta 2000 v Varaždinu

pričate na fotografijah Boruta Cvetka, ki nam jih je posredoval za objavo. Za najbolj fotogenično je bila razglašena **Elizabeth Ertelhalner**, odbojkarica iz Avstije. Mis simpatije pa je letos postala najmlajša udeleženka izbora, **Andreja Radivoj**

iz Maribora, ki je iskreno izjavila, da se bolj kot na odru znajde na odbojškarskem igrišču. V komisiji, ki so jo sestavljali tudi domači pokrovitelji prireditve, je blestela lanskoletna mis Eurosport **Eva Slavikova**, slovaška inštruktorica aerobike, ki je med

trinajstimi dekleti iz devetih držav izbirala najlepšo. V Murski Soboti so izbrali najbolj simpatično, da je lepša, pa je v Varaždinu dokazala **Urška Potočnik**, ki je postala mis Eurosport 2000.

Foto: Borut CVETKO

Čehinja **Katerina Ralkova**, zmagovalka v Murski Soboti

Slovenka **Urška Potočnik**, zmagovalka v Varaždinu

Športno-rekreacijski center Bakovci je bil drugo julijsko soboto prizorišče 1. turnirja medijske male nogometne lige, ki ga je organizirala regionalna televizija Idea TV, v finalu pa sta se pomerili lokalni televiziji As in Bruli. Zmagali so »asovci«, borba pa je bila vsaj tako huda kot za gledalce in tržni delež med pomurskimi mediji, ki imajo sedež v Murski Soboti.

Na prvem tovrstnem turnirju, ki pa, upajmo, ne bo zadnji, je sodelovalo šest ekip (Murski val, dopisništvo RTV Slovenija, TV AS, Bruli TV, Vestnik in Idea TV). Prijavljena moštva so bila razdeljena v dve skupini po tri, igrali pa so po sistemu vsak z vsakim. Odigranih je bilo devet tekem dvakrat po deset minut, kar pa je bilo za tiste s slabšo kondicijo – glede na nekatere nogometne profesionalce – več kot dovolj. Poleg novinarskih je bilo namreč tudi nekaj znanih imen iz sveta nogometa, saj sta se za žogo podila nekdanja znana nogometaša in kasneje trenerja Milan Koblencar in Jože Karoli, nepogrešljiv pa je bil tudi Feri Maučec. Slednji tokrat v vlogi vodje Vestnikove ekipe in kot sodnik, ki je, tako kot Oste Bakal, skrbel za red na igrišču. Tudi s pobarvanimi kartoni in predirljivimi žvižgi ob vzklikih navijačev. Najtežje je bilo v finalu, saj so igralci vzeli igro zares in je bilo nekaj prav nasilnih prizorov, posledice pa boleče. Nekateri so prišli v mavcu že na igrišče, kot Gorazd Gider, ki je igral za zadnjeuvrščeno moštvo – dopisništvo RTV Slovenija. Drugi pa imeli vidne posledice v belih povojih po tekmi, kot Sebastijan Jančar iz petouvrščene Idea TV, ki bo v prihodnjih dneh težko snemal s počenim prstom.

Montažer na Idea TV Zvonko Žekš, pobudnik in eden glavnih organizatorjev prvega tovrstnega medijskega srečanja v mali nogometni ligi, je bil tudi najboljši strelca na tekmi. Da so medijski delavci tudi dobri nogometaši, pa smo se prepričali tako v finalni kot preostalih tekmah, v katerih so sodelovale tudi ženske: Lidija Kosi je bila neuničljiva tako na igrišču kot v

Pomurski medijski turnir

družabnem delu srečanja, Silva Eöri in Vida Toš pa sta zastopali barve Podjetja za informiranje. Direktorica Irma Benko se ni

Weingerl, poljub obeh televizijskih direktorjev ob predaji pokala pa ni bil mafijski, saj se je druženje nadaljevalo ob skupni

zadetek v polno pa je bila organizacija pomurske medijske lige nasploh. Potrdila je potrebo po tovrstni rekreaciji (v prihodnje brez registriranih nogometašev, kot je bil to igralec v zelenih hlačah in še marsikateri, ki ni bil iz pomurskih medijskih hiš, je pa zadostil razpisnim kriterijem nogometnega srečanja). Le-tega ni ogrozil niti dež, ki je končno

Ekipa organizatorja prvega pomurskega medijskega turnirja - Idea Tv skupaj z igralci in igralkami nacionalnega radia ter sodnikom Ostejem Bakalom.

opredelila, za katere navija, ko sta si bila nasprotnika Vestnik in Murski val, Brigita Bavčar pa sem s klopi spodbujala svoje in igralce drugih ekip. Igral je tudi Vojči Celec, a si je prislužil rdeči karton na igrišču zaradi špricerja najboljšemu strelcu po četrtem голу zapored. Da obvlada žogobrc, je dokazal tudi Anton

kavi pri vestni zapisničarki turnirja Olgi Gutman. Za televizijski reportažni zapis je poskrbela Tanja Volmut, srečanje pa je posnel (tokrat edini snemalec dokumentiranih posnetkov) Bojan Balažic. Vseh zadetkov je bilo že v predtekmovanju 29, skupaj 51, 21 jih je v treh tekmah prejel vratar Miki Roš,

začel padati po daljšem sušnem obdobju letošnjega vročega poletja prav na sobotni večer, ko so slavili »asovci«, ideja pa je bila nadgrajena z jesensko organizacijo turnirja v domeni Podjetja za informiranje.

◆ Brigita BAVČAR
Foto: Jure ZAUNEKER

Užitek za dušo in ušesa

Veliki koncert flavtistke Irene Grafenauer s celjskim godalnim orkestrom v cerkvi svetega Nikolaja v Murski Soboti je bil hrana za dušo in balzam za ušesa. Pravzaprav je bil na sobotni večer dneva državnosti in začetka Soboških dnevo 2000 doživetje popolnega, za nameček pa še dobrodelnega. Izkupiček prodanih vstopnic je organizator prireditve – Lions Murska Sobota – namenil za nakup laserske naprave v Splošni bolnišnici v Rakičanu. Če sodimo po obisku skoraj do zadnjega kotička zapolnjene rimskokatoliške cerkve, je bilo tistih, ki smo uživali na koncertu klasične glasbe z izbornim programom in izvedbo, veliko.

Dirigent doma in v svetu priznanega godalnega orkestra iz Celja je Nenad Firšt, Irena Grafenauer pa tista flavtistka, za katero doma ni bilo službe na Akademiji za glasbo, zato se je morala najprej dokazati na tujem, v Salzburgu in drugod. Skupaj z drugimi vrhunskimi glasbeniki, predvsem violinisti, je poskrbela, da je bil tako Koncert za flavto in godala v a-molu, kot potovanje obeh in briljantna fantazija iz opere Karmen za flavto in godala nepozabna. O tem je pričal dolg aplavz, ki je izzval dodaten nastop gostujočih glasbenikov, ta je bil res užitek za dušo in ušesa, kot je bil paša za oči v istem večeru ognjemet otvoritvenega večera Soboških dnevo 2000.

Soboški metalec krogle Gregor Lenarčič na novem metališču za kroglo na severni strani atletskega šolskega stadiona pri OŠ 1 Murska Sobota.

Atletski miting ob občinskem prazniku

Atletski klub Pomurje iz Murske Sobote je ob občinskem prazniku pripravil mednarodni miting z udeležbo atletov iz 11 klubov Hrvaške, Avstrije, Madžarske in Slovenije. To je že tradicionalna prireditev soboškega atletskega kluba, ki ga od letos vodi prizadevni predsednik **Bela Pavlič**. Veliko vlaga v boljšo podobo kluba in

njegovo organiziranost. Ob tej priložnosti so predali namenu novo metališče za kroglo, ki so ga zgradili prostovoljno ob pomoči Pomgrada in Komunale. Klub je kupil tudi novo blazino za skok v višino. Atletski šolski stadion ob soboški prvi osnovni šoli na ta način dobiva novo podobo in boljše razmere za delo. V tekmovalnem delu so bili domači atleti

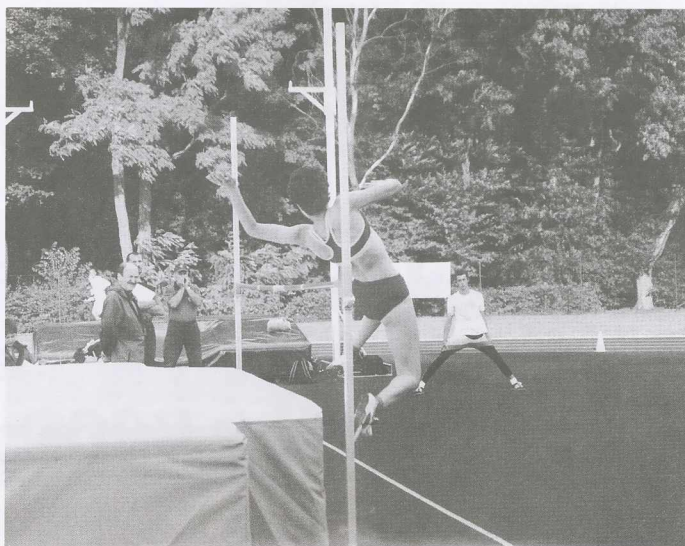
uspešni, saj so med 130 udeleženci osvojili vidna mesta.

Prva mesta so osvojili: **Tomaž Roudi** na 60 m in 300 m med pionirji, **Polonca Horvat** med članci na 800 m in 1000 m, **Lucija Cvetko** med pionirkami na 600 m, **Damir Žinko** med člani na 2000 m in **Rok Brinar** v skoku v daljino med pionirji.

♦ Ludvik ZELKO

Predsednik atletskega kluba Pomurje M. Sobota **Bela Pavlič** podeljuje kolajno najboljšemu pionirju na 60 metrov **Tomažu Roudiju**.

Skok članice AK Pomurja **Karmen Grnjak** na novo - ustrežnejšo blazino za skok v višino.

Uspešni nastopi plesne skupine osnovne šole I Murska Sobota

Na območnem srečanju plesnih skupin v soboški grajski dvorani se je predstavila skupina Osnovne šole I iz Murske Sobote - in to zelo uspešno z najboljšo koreografsko izvedbo in kostumografijo - ter se uvrstila s plesom Gozdne deklice na tekmovanje na višji ravni. Mentorica skupine **Anica Džoržević** je poskrbela, da je bil uspeh na tekmovanju na Ptuj zares opazen.

Selektorica **Daliborka Podboj** in strokovna svetovalka **Neja Kos** sta povedali: »Naslov plesa, koreografija, kostimi in izvedba se odlično ujemajo. Ples je razgiban, razdelan in zelo intenziven, tehnika gibov je dobra, nastop pa sodi v kakovostni vrh slovenskega plesa«. Čestitali sta mentorici in plesalkam. Čestitamo tudi mi!

Plesna skupina osnovne šole I Murska Sobota

32. mednarodne igre šolarjev v Hamiltonu, Kanada

Kanadsko mesto Hamilton s 317. 000 prebivalci je bilo od 1. do 7. julija gostitelj 32. mednarodnih iger šolarjev v starosti od 12 do 15 let. Na igrah je sodelovalo čez 2000 tekmovalcev iz 77 mest v 32 državah v panogah: atletika, plavanje, gimnastika, košarka, nogomet, odbojka, tenis in softball. Iz Slovenije so sodelovale ekipe iz občin M. Sobota, Celje, Lendava, Maribor, Velenje, Ravne na Koroškem in Slovenj Gradec.

Iz mestne občine Murska Sobota so na igrah sodelovali: ko-

šarka: Boštjan Korošak, Mitja Gomboc, Kristjan Horvat, Sebastjan Fuis, Rok Brinar, Mitja Muhič, Marko Mandič, Smiljan Kuhar in Jernej Juteršnik; atletika: Lucija Cvetko - 800 m, Laura Korčulanin - 100 m, Damjan Vuzem - 100 m, Marko Bertalančič - skok v daljino in Robert Žekš - skok v višino. Trener košarkarske ekipe je bil športni pedagog Peter Juteršnik, trener atletske ekipe pa je bil športni pedagog Andrej Perhavec.

Predstavniki mestne občine Murska Sobota na 32. mednarodnih igrah šolarjev je bil Rudolf

Horvat, podžupan mestne občine Murska Sobota. Vodja ekipe je bil **Stanko Kerčmar**, predsednik Športne zveze Murska Sobota. Na igrah je bil tudi **Jože Vild**, član komiteja mednarodnih iger in eden od ustanoviteljev iger iz leta 1968.

Tekmovanja so potekala na športnih igriščih Hamiltona in športnih objektih univerze McMaster Hamilton, kjer smo bili tudi nastanjeni. Tekmovanja so bila zelo dobro organizirana in obiskana, za slovenske predstavnike so na vseh tekmovanjih najbolj navijali predvsem v Hamiltonu živeči Slovenci. Za športnike iz Murske Sobote pa so se ob tam živečih Slovencev z navijanjem najbolj izkazali navijači turistične skupine iz Murske Sobote, ki so v Hamilton odpotovali v organizaciji košarkaškega kluba Radenska-Creativ Murska Sobota.

Košarkarji so kljub poškodbam nekaterih igralcev in močni konkurenci po napornih tekmah s Šparto (Grčija) ter kanadskimi ekipami Cornerbrook, Six Nations, Goodwill in Hamilton zasedli visoko četrto mesto. Glede na veliko število nastopajočih in veliko konkurencu v atletiki so tudi uspehi naših tekmovalcev in tekmovalk v atletiki pohvale vredni. Vsi športniki iz mestne občine Murska Sobota ob velikem številu nastopajočih na 32. mednarodnih igrah šolarjev s svojimi rezultati niso razočarali, temveč so skupaj z vodjema obeh ekip prispevali velik delež k boljši prepoznavnosti Slovenije in mestne občine Murska Sobota, slovenskega in soboškega športa.

Ob tekmovanjih so se mladi tudi ves čas družili, pri čemer jezik ni bil ovira. Vsi udeleženci 32. mednarodnih iger šolarjev so si ogledali mesto Toronto in Niagarske slapove.

Ob koncu velja poudariti veliko gostoljubnost rojakov - Slovencev, vključenih v tamkajšnje slovensko kulturno društvo Hamilton-Wentworth, in to od prihoda na letališče v Torontu do odhoda iz Hamiltona na letališču v Torontu. Posebej se nam je vtisnil v spomin prisrčen sprejem, ki ga je za vse udeležence mednarodnih iger šolarjev iz Slovenije pripravilo društvo. Ni manjkalo solza, spominov rojakov na otroštvo in mladost iz Prekmurja ter njihovih besed o težkih prvih letih, ki so jih preživljali v novi domovini Kanadi brez sorodnikov, znancev in prijateljev. Posebej bi ob velikem številu rojakov Slovencev, živečih v ontarijskem delu Kanade, ki so nam pomagali, omenil dve imeni - **Tonija Horvata** in **Jožeta Černeliča**.

V času 32. mednarodnih iger šolarjev je zasedal tudi komite mednarodnih iger šolarjev in sprejel sklepa:

- mednarodne igre šolarjev v letu 2001 bodo v Sombotelu na Madžarskem od 14. do 17. junija, in sicer v športnih panogah: gimnastiki, plavanju, tenisu in atletiki, na igrah bo sodelovalo 30 mest;
- mednarodne igre šolarjev v letu 2002 bodo v mestu Ploch na Poljskem od 1. do 5. junija 2002 v panogah: atletika, plavanje in tenis, na igrah bo sodelovalo od 25 do 30 mest.

♦ Stanko KERČMAR

Zelo uspešna tudi ritmična skupina OŠ I

Na državnem prvenstvu v športnoritmični gimnastiki za osnovne šole v skupinskih vajah so bile uvrstitve deklic z Osnovne šole I zelo visoke, tudi te vodi mentorica **Anica Džoržević**. Skupina od 1. do 3. razreda - 5. mesto v sestavi: VALERIJA ŠULEK, EVA KLEMENČIČ, ALEKSANDRA KRAMBERGER, TJASA GEČ, TEA RACMAN. Skupina od 4. do 6. razreda - 2. mesto v sestavi: NUŠA CAF, TEA VUJIČ, NINA JUG, SARA ČERVEK. Skupina od 7. do 9. razreda - 3. mesto: ANDREJA NOVAK, ANJA GOMBOC, NINA ŠOOŠ, PETRA LOPERT.

Vesetje deklic po osvojenih medaljah v športni ritmiki

Otvoritveni dan letošnjih Soboških dnevov v središču mesta je bil tudi v znamenju dneva slovenske policije. Policijski specialci so v soboto, 24. junija, ob pomoči štirinožcev obračunavali z nepridipravi, ki so bili skriti na Trgu zmage, letalci pa so izvedli reševalno akcijo s helikopterjem. Ogledali so si jo številni Sobočani in prisluhnili tudi koncertu policijskega pihalnega orkestra v počastitev dneva državnosti in odprtja Soboških dnevov.

Ob Soboškem jezeru pa je bilo družabno srečanje policistov, na katerem so najzaslužnejšim podelili priznanja, še pred tem pa opravili tradicionalni praznični pohod.

Dan slovenske policije

Policijska godba je zaigrala na privreditvenem odru že dopoldne, ko je bila v počastitev dneva slovenske policije na Trgu zmage tudi reševalna akcija s helikopterjem ter policijskimi specialci s psom in gasilskim vozilom. Vanj »nepridiprav« ni dolgo vlamljaj, saj ga je pri nečednem poletju presenetila specializirana ekipa, ki bi bila dobrodošla tudi ob drugih nasilnih dejanjih po naših mestih.

Velika pričakovanja občinstva pred nastopom egipčanske skupine Salamat so bila upravičena.

Živahno je bilo za otroke tudi dogajanje na malem odru v soboškem parku.

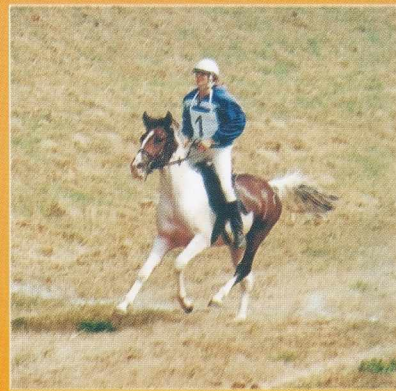

Na prireditvenem odru drugega sklopa Soboških dnevov 2000 v parku sta nastopili tudi folklorni skupini Miče Acev iz Makedonije in Leyte Kalipayan Dance Company s Filipinov ter atraktivne folklorne plesalke iz Kolumbije.

Galopska dirka za Soboški pokal

Galopska dirka za Soboški pokal je v razbremenilni kanal poleg konjev in njihovih jezdecev pritegnila tudi številne navijače, ki so spodbujali galoperje na konjskih hrbtih tudi z mostu, kjer je bil cilj. Če je bila tekmovalka z zaporedno številko ena tudi prva, ne vemo, saj nas ni bilo zraven, ampak smo bili v konjeniškem klubu Grad Rakičan. Da pa je prireditev v popoldnevu prvega soboškega dne pritegnila veliko obiskovalcev, smo se prepričali na fotografijah Jožeta Pojbiča, ki je tudi avtor večine drugih z letošnjih Soboških dnevov: le-ti so tokrat prvič vključevali tudi galopsko dirko. Ta sicer ni štela za prvenstvo Slovenije, gotovo pa je bila zaradi plemenitih štirinožcev in njihovih jezdecev atrakcija za Soboto.

Slavnostno in živahno

V počastitev letošnjega praznika Mestne občine Murska Sobota je bila 14. julija v lepo okrašeni grajski dvorani slavnostna seja mestnega sveta. Vodil jo je podžupan Rudolf Horvat in

nuje 750-letnico mesta, Marina Karamana, načelnika občine Podstrana iz Splitsko-dalmatinske županije, s katero je soboška občina vzpostavila sodelovanje, Jožeta Hirnoeka, predsednika Zveze Slovencev na Madžar-

uvodoma pozdravil nagrajence, svetnike in goste: Zlatka Muršca, generalnega konzula Republike Slovenije na Madžarskem, nadžupana Petra Schnella, prvega častnega občana Murske Sobotice iz prijateljskega Ingolstadta, ki prav letos praz-

skem, Gezo Farkaša, načelnika upravne enote Murska Sobota, ter župane iz sosednjih občin in druge.

Župan Anton Slavic je v daljšem govoru opozoril na ključne naložbe (dvanajst doslej zgrajenih in šest načrtovanih

objektov v Murski Soboti) ter programe in cilje mestne občine. Ob tej priložnosti je komentiral razmere na državni in lokalni ravni ter politični položaj v Sloveniji, navdušen pa posredoval izkušnjo, ki jo je o vključevanju mladih prinesel iz Hamiltona v Kanadi, kjer so bile letošnje mednarodne otroške olimpijske igre. Udeležil se jih je tudi Jože Vild, prejemnik plakete mestne občine Murska Sobota za prispevek na področju kulture, športa in dela v društvu upokojencev.

Zahvalno listino za dosežke na področju športa in mentorsko delo je prejel Franc Flegar, ki bi ga lahko poimenovali za soboškega Leona Štuklja. Jože Horvat pa ni želel javno prejeti zahvalne listine za svoj prispevek k razvoju tehnične kulture mladih, za katere je skrbel v

drugimi latinskoameriški plesi navdušila Andreja Podlogar in Blaž Bertonec - plesni par iz Ljubljane, ki je dosegal prva mesta in vrhunske uspehe v svetovnem merilu.

Slavnostni seji in vročitvi

svojih 34 letih kot učitelj in mentor tehničnega pouka na OŠ 3, zato ga ni na skupni fotografiji župana in podžupana z letošnjimi nagrajenci.

Na grajskem odru sta temperamentno zaplesala in goste v dvorani s tangom ter mambo in

letošnjih priznanj ob občinskem prazniku je v predverju grajske dvorane sledilo odprtje razstave fotoklubov iz Ingolstadta, Djurdjevca in Murske Sobotice. V grajski dvorani pa se je pred tem za prejetjo plaketo zahvalil Jože Vild, znan po svojem raznovrstnem in uspešnem družbenem delovanju, pa tudi kot režiser in scenarist borčevskih proslav ter drugih prireditev; prejel je tudi madžarski državni odlikovanje ter najvišje priznanje na področju športa v Sloveniji - Bloudkovo nagrado.

Za letošnjo slavnostno sejo mestnega sveta v počastitev 16. julija, praznika mestne občine, lahko zapišemo, da je bila vsaj tako kot slavnostna tudi živahna.

◆ Brigita BAVČAR

Fotografije: Zoltan ZAUNEKER